

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL

YVES BOT

prezentate la 17 septembrie 2015¹

Cauzele conexate C-659/13 și C-34/14

C & J Clark International Ltd (C-659/13)

împotriva

The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs

[cerere de decizie preliminară formulată de First-tier Tribunal (Tax Chamber) (Regatul Unit)]

și

Puma SE (C-34/14)

împotriva

Hauptzollamt Nürnberg

[cerere de decizie preliminară formulată de Finanzgericht München (Germania)]

„Trimitere preliminară — Dumping — Validitatea Regulamentului (CE) nr. 1472/2006 — Importuri de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din China și din Vietnam”

1. În cadrul prezentelor cauze, se solicită Curții să declare dacă Regulamentul (CE) nr. 1472/2006 al Consiliului din 5 octombrie 2006 de instituire a unui drept antidumping definitiv și de percepere definitivă a dreptului provizoriu instituit asupra importurilor de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din Republica Populară Chineză și din Vietnam² trebuie declarat lipsit de validitate, în special pentru motivul că Comisia Europeană nu a examinat cererile producătorilor-exportatori din China și din Vietnam de a beneficia de statutul de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață (denumit în continuare „SEP”). De asemenea, Curtea va fi chemată să declare care sunt consecințele unei asemenea lipse a validității.

I – Cadrul juridic

A – Dreptul internațional

2. Acordul privind aplicarea articolului VI al Acordului general pentru tarife și comerț 1994 (OMC-GATT 1994)³ figurează în anexa 1 A la Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului (OMC)⁴.

1 — Limba originală: franceza.

2 — JO L 275, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 50, p. 3, denumit în continuare „regulamentul în litigiu”.

3 — JO 1994, L 336, p. 103, Ediție specială, 11/vol. 10, p. 112, denumit în continuare „Acordul antidumping”.

4 — Acord semnat la Marrakech la 15 aprilie 1994 și aprobat prin Decizia 94/800/CE a Consiliului din 22 decembrie 1994 privind încheierea, în numele Comunității Europene, referitor la domeniile de competență sa, a acordurilor obținute în cadrul negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay (1986-1994) (JO L 336, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 10, p. 3).

3. Articolul 6.10 din Acordul antidumping are următorul cuprins:

„Autoritățile trebuie să determine, de regulă, o marjă de dumping individuală pentru fiecare exportator cunoscut sau producător în cauză al produsului vizat în investigație. În cazurile în care numărul exportatorilor, producătorilor, importatorilor sau tipurile de produse vizate este atât de mare încât este practic imposibil să fie stabilită o astfel de determinare, autoritățile pot să limiteze examinarea fie la un număr rezonabil de părți interesate sau de produse, utilizând eșantioane care sunt valabile din punct de vedere statistic, în baza informațiilor de care dispun în momentul alegerii, fie la cel mai mare procentaj al exporturilor provenind din țara în cauză care poate fi în mod rezonabil investigat.”

4. Potrivit articolului 9.2 din acest acord:

„Atunci când o taxă antidumping este instituită pentru un produs oarecare, o asemenea taxă al cărei nivel trebuie să fie corespunzător fiecărui caz este percepută fără discriminare asupra importurilor produselor în cauză, din orice surse ar proveni, pentru care s-a constatat că fac obiectul unui dumping și că produc un prejudiciu, cu excepția importurilor provenind din surse pentru care un angajament în materie de preț a fost acceptat în conformitate cu prevederile prezentului acord. Autoritățile trebuie să indice numele furnizorului sau furnizorilor produsului în cauză. Dacă, totuși, sunt implicați mai mulți furnizori din aceeași țară și este imposibil în practică să se indice toți acești furnizori, autoritățile pot indica țara furnizoare în cauză. Dacă sunt implicați mai mulți furnizori din mai multe țări, autoritățile pot indica fie toți furnizorii implicați, sau dacă acest lucru este imposibil în practică, fie toate țările furnizoare implicate.”

B – Dreptul Uniunii

1. Codul vamal

5. Articolul 236 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar⁵ are următorul cuprins:

„(1) Drepturile de import sau de export se rambursează în măsura în care se stabilește că, în momentul în care au fost plătite, valoarea acestor drepturi nu era datorată legal sau că valoarea lor a fost înscrisă în evidența contabilă contrar dispozițiilor articolului 220 alineatul (2).

Se procedează la remiterea drepturilor de import sau export în măsura în care se stabilește că, la momentul când au fost înscrise în evidența contabilă, valoarea acestor drepturi nu era datorată legal sau că valoarea lor a fost înscrisă în evidența contabilă contrar articolului 220 alineatul (2).

Nu se acordă rambursarea sau remiterea drepturilor dacă faptele care au dus la achitare sau la înscrierea în evidența contabilă a unei sume care nu era legal datorată sunt rezultatul unei acțiuni deliberate de către o persoană interesată.

(2) Drepturile de import sau export se rambursează sau se remit la depunerea unei cereri către biroul vamal în cauză într-un termen de trei ani de la data la care valoarea acestor drepturi a fost comunicată debitorului.

Acest termen se prorogă dacă persoana interesată face dovada că a fost împiedicată să depună cererea în termenul menționat datorită cazului fortuit sau forței majore.

⁵ — JO L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58, denumit în continuare „Codul vamal”.

Autoritățile vamale procedează la rambursare sau remitere din oficiu atunci când constată în acest interval existența uneia sau alteia dintre situațiile descrise la alineatul (1) primul și al doilea paragraf.”

2. Regulamentul de bază

6. Regulamentul (CE) nr. 384/96 al Consiliului din 22 decembrie 1995 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene⁶ urmărește să transpună normele antidumping conținute în Acordul antidumping. În acest scop, regulamentul menționat definește normele care privesc, printre altele, calcularea marjei de dumping, procedurile de deschidere și de desfășurare a anchetei, instituirea de măsuri provizorii și definitive, precum și durata și reexaminarea măsurilor antidumping.

7. Articolul 1 din regulamentul de bază prevede:

„(1) Poate fi supus unei taxe antidumping orice produs care face obiectul unui dumping în cazul în care punerea sa în liberă circulație în cadrul Comunității cauzează un prejudiciu.

(2) Se consideră că un produs face obiectul unui dumping atunci când prețul său de export către Comunitate este mai mic decât prețul comparabil, practicat în cadrul operațiunilor comerciale normale, pentru produsul similar în țara exportatoare.

[...]”

8. Articolul 2 din acest regulament prevede:

„A. Valoarea normală

(1) Valoarea normală se stabilește de obicei pe baza prețurilor plătite sau care urmează să fie plătite, în cadrul operațiunilor comerciale normale, de către cumpărători independenți din țara exportatoare.

În cazul în care exportatorul din țara exportatoare nu produce sau nu vinde produsul similar, valoarea normală se stabilește pe baza prețurilor altor comercianți sau producători.

Prețurile practicate între părți care par a fi asociate sau par să fi încheiat un acord de compensare nu pot fi considerate prețuri practicate în cadrul operațiunilor comerciale normale și nu pot fi utilizate pentru a stabili valoarea normală decât în cazul în care se stabilește că prețurile în cauză nu sunt afectate de relațiile dintre părți.

Pentru a stabili dacă două părți sunt asociate, se poate ține seama de definiția părților care au legături între ele în conformitate cu articolul 143 din Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei din 2 iulie 1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului [...] nr. 2913/92^[7].

(2) Vânzările produsului similar destinat consumului pe piața internă a țării exportatoare se utilizează în mod normal la stabilirea valorii normale în cazul în care volumul acestor vânzări reprezintă cel puțin 5 % din volumul vânzărilor produsului în cauză în Comunitate.

Cu toate acestea, se poate utiliza un volum de vânzări mai mic, de exemplu, atunci când prețurile practicate sunt considerate reprezentative pentru piața respectivă.

6 — JO L 56, p. 1, rectificare în JO 2000, L 263, p. 34, Ediție specială, 11/vol. 12, p. 223, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 2117/2005 al Consiliului din 21 decembrie 2005 (JO L 340, p. 17, 11/vol. 44, p. 15, denumit în continuare „regulamentul de bază”).

7 — JO L 253, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 7, p. 3.

(3) În cazul în care nu se efectuează nicio vânzare a produsului similar în cadrul operațiunilor comerciale normale sau în cazul în care aceste vânzări sunt insuficiente sau în cazul în care, din cauza unei situații speciale a pieței, aceste vânzări nu permit efectuarea unei comparații valabile, valoarea normală a produsului similar se calculează pe baza costului de producție din țara de origine, la care se adaugă o sumă rezonabilă pentru costurile de vânzare, cheltuielile administrative și alte costuri generale și o marjă de profit rezonabilă sau pe baza prețurilor de export, practicate în cadrul operațiunilor comerciale normale, către o țară terță adecvată, cu condiția ca aceste prețuri să fie reprezentative. Se poate considera că există o situație specială a pieței în ceea ce privește produsul respectiv în sensul tezei precedente mai ales în cazul în care prețurile sunt în mod artificial scăzute, când se practică intens barterul sau când există regimuri de prelucrare necomerciale.

(4) Nu se poate considera că vânzările produsului similar pe piața internă a țării exportatoare sau vânzările către o terță țară la prețuri mai mici decât costurile de producție unitare (fixe și variabile), la care se adaugă costurile de vânzare, cheltuielile administrative și alte costuri generale, nu au loc în cadrul operațiunilor comerciale normale din cauza prețului lor și nu pot fi eliminate din calculul pentru stabilirea valorii normale decât în cazul în care se stabilește că aceste vânzări se efectuează pe o perioadă extinsă, în cantități substanțiale și la prețuri care nu pot acoperi toate costurile într-o perioadă de timp rezonabilă.

În cazul în care prețurile sunt mai mici decât costurile în momentul vânzării, dar sunt mai mari decât costurile medii ponderate în perioada efectuării anchetei, se consideră că aceste prețuri pot acoperi costurile într-o perioadă rezonabilă.

Prin «perioadă extinsă» se înțelege în mod normal un an sau cel puțin șase luni și se consideră că în această perioadă se efectuează vânzări substanțiale la prețuri mai mici decât costul unitar, în cazul în care se stabilește că prețul de vânzare mediu ponderat este mai mic decât costul unitar mediu ponderat sau că volumul vânzărilor efectuate la prețuri mai mici decât costul unitar nu reprezintă mai puțin de 20 % din vânzările luate în considerare la stabilirea valorii normale.

(5) Valoarea cheltuielilor se calculează în mod normal pe baza registrelor contabile ale părții care face obiectul anchetei, cu condiția ca aceste registre să respecte principiile contabile general acceptate ale țării respective și să țină seama în mod rezonabil de cheltuielile de producție și de vânzare ale produsului respectiv. În cazul în care costurile aferente producției și vânzării produsului care face obiectul unei anchete nu se reflectă în mod rezonabil în registrele contabile ale părții în cauză, acestea sunt ajustate sau stabilite pe baza costurilor altor producători sau exportatori din aceeași țară sau, în cazul în care aceste informații nu sunt disponibile sau nu pot fi utilizate, pe baza oricăror alte informații rezonabile, inclusiv a informațiilor de pe alte piețe reprezentative.

Se iau în considerare elementele de probă aduse privind repartizarea corectă a costurilor cu condiția să se demonstreze că această modalitate de repartizare a fost utilizată în mod constant și în trecut. În absența unei metode mai potrivite, se preferă un sistem de repartizare a cheltuielilor bazat pe cifra de afaceri. În cazul în care nu s-a ținut deja seama de acest lucru la repartizarea cheltuielilor menționată în prezentul paragraf, cheltuielile se ajustează corespunzător în funcție de elementele care nu sunt recurente de care beneficiază producția viitoare și/sau curentă.

În cazul în care, într-un interval de timp din cadrul perioadei necesare pentru acoperirea cheltuielilor, acestea sunt afectate de utilizarea unor instalații de producție noi care presupun investiții suplimentare substanțiale și de un procentaj mic de utilizare a resurselor din cauza operațiunilor de demarare care au loc în decursul întregii perioade în care se desfășoară ancheta sau într-un interval de timp din cadrul acesteia, costurile medii pentru perioada de demarare sunt aplicabile, în temeiul normelor de repartizare menționate anterior, la sfârșitul acestei etape și sunt incluse la acest nivel, pentru perioada în cauză, în costurile medii ponderate menționate la alineatul (4) al doilea paragraf. Durata etapei de demarare se stabilește în funcție de circumstanțele aferente producătorului sau exportatorului respectiv, dar nu poate depăși un interval de timp inițial adecvat din perioada necesară pentru

acoperirea cheltuielilor. Pentru această ajustare a costurilor aplicabile în decursul perioadei de anchetă, informațiile privind o etapă de demarare care depășește această perioadă se iau în considerare în măsura în care sunt furnizate înaintea vizitelor de verificare și în decursul a trei luni de la începerea anchetei.

(6) Sumele corespunzătoare costurilor de vânzare, cheltuielilor administrative și altor costuri generale, precum și profitului se stabilesc de către exportatorul sau producătorul care face obiectul anchetei în funcție de date reale privind producția și vânzările produsului similar în cadrul operațiunilor comerciale normale. Atunci când aceste sume nu pot fi stabilite în acest mod, pot fi determinate pe baza:

- (a) mediei ponderate a sumelor reale privind producția și vânzările produsului similar pe piața internă a țării de origine, sume stabilite pentru ceilalți exportatori sau producători care fac obiectul anchetei;
- (b) sumelor reale pe care exportatorul sau producătorul respectiv le-a investit sau le-a obținut din producție și din vânzări, în cadrul unor operațiuni comerciale normale, din aceeași categorie generală de produse pe piața internă a țării de origine;
- (c) oricărei alte metode rezonabile, cu condiția ca suma reprezentând profitul stabilită astfel să nu depășească profitul realizat în mod normal de alți exportatori sau producători din vânzări de produse din aceeași categorie generală pe piața internă a țării de origine.

(7)

- (a) În cazul importurilor care provin din țări care nu au economie de piață [...], valoarea normală se stabilește pe baza prețului sau a valorii calculate într-o țară terță care are economie de piață, pe baza prețului de export dintr-o astfel de țară terță către alte țări, inclusiv către Comunitate, sau, în cazul în care acest lucru nu este posibil, în orice alt mod rezonabil, inclusiv pe baza prețului plătit efectiv sau care urmează să fie plătit în Comunitate pentru produsul similar, ajustat în mod corespunzător, în cazul în care este necesar, pentru ca acesta să includă o marjă de profit rezonabilă.

[...]

- (b) În cazul anchetelor antidumping privind importurile din [...] Republica Populară Chineză, Vietnam [...], valoarea normală se stabilește în conformitate cu alineatele (1)-(6), în cazul în care se stabilește pe baza unor cereri documentate corespunzător prezentate de unul sau mai mulți producători care fac obiectul anchetei și în conformitate cu criteriile și procedurile prevăzute la litera (c), că în cazul acestui producător sau al acestor producători prevalează condițiile economiei de piață în ceea ce privește fabricarea și vânzarea produsului similar respectiv. În cazul în care nu apare o astfel de situație, se aplică dispozițiile de la litera (a).
- (c) Cererea prezentată în temeiul literei (b) trebuie formulată în scris și să conțină probe suficiente că producătorul își desfășoară activitatea în condițiile unei economii de piață, și anume că:
 - deciziile întreprinderilor referitoare la prețuri și la costurile inputurilor, de exemplu ale materiilor prime, tehnologiei, mâinii de lucru, producției, vânzărilor și investițiilor, se adoptă ținându-se seama de semnalele pieței care reflectă cererea și oferta și fără o intervenție semnificativă din partea statului în această privință, iar costurile principalelor inputuri reflectă în mare parte valorile pieței;

- întreprinderile utilizează o singură serie de documente contabile de bază, care fac obiectul unui audit independent în conformitate cu standardele internaționale și care sunt utilizate în toate scopurile;
 - costurile de producție și situația financiară ale întreprinderilor nu fac obiectul niciunei denaturări importante, determinată de vechiul sistem de economie planificată, mai ales în ceea ce privește amortizarea activelor, alte reduceri de valoare, barter sau plăți sub formă de compensare de datorii;
 - întreprinderile respective fac obiectul unor legi privind falimentul și proprietatea care garantează operațiilor întreprinderilor certitudinea juridică și stabilitatea
- și
- operațiile de schimb sunt efectuate la cursul de schimb al pieței.

Se analizează dacă producătorul îndeplinește sau nu criteriile menționate anterior în termen de trei luni de la inițierea procedurii, după o consultare specifică a comitetului consultativ și după ce industria comunitară a avut ocazia să își prezinte observațiile. Soluția stabilită rămâne în vigoare pe tot parcursul anchetei. [...]"

9. Articolul 3 din regulamentul de bază are următorul cuprins:

„(1) În sensul prezentului regulament, prin termenul «prejudiciu» se înțelege, în cazul în care nu se specifică altfel, un prejudiciu important adus unei industrii comunitare, pericolul de prejudiciu important adus unei industrii comunitare sau o întârziere semnificativă în crearea unei industrii comunitare și se interpretează în conformitate cu dispozițiile prezentului articol.

(2) Stabilirea existenței unui prejudiciu se bazează pe elemente de probă pozitive și implică o examinare obiectivă: (a) a volumului importurilor care fac obiectul unui dumping și a efectului acestor importuri asupra prețului produselor similare pe piața Comunității și (b) a efectului acestor importuri asupra industriei comunitare.

[...]

(7) Factorii cunoscuți, alții decât importurile, care fac obiectul unui dumping, care aduc în același timp un prejudiciu industriei comunitare, se analizează, de asemenea, de așa manieră încât prejudiciul adus de acești alți factori să nu fie atribuit importurilor care fac obiectul unui dumping în sensul alineatului (6). Factorii care pot fi considerați ca relevanți în acest sens includ, printre altele, volumul și prețul importurilor care nu sunt vândute la prețuri de dumping, scăderea cererii sau modificările configurației consumului, practicile comerciale restrictive ale producătorilor din țări terțe și membre ale Comunității și concurența între acești producători, evoluția tehnicilor, precum și rezultatele la export și productivitatea industriei comunitare.

[...]”

10. Potrivit articolului 5 din acest regulament, intitulat „Deschiderea procedurii”:

„(1) Sub rezerva dispozițiilor alineatului (6), se deschide o anchetă care vizează stabilirea existenței, gradului și efectului oricărui dumping în urma înaintării în scris a unei plângeri de către orice persoană fizică sau juridică sau de către orice asociație care nu are personalitate juridică, care acționează în numele industriei comunitare.

[...]

(4) Nu se deschide o anchetă, în conformitate cu alineatul (1), decât în cazul în care s-a stabilit, pe baza unei examinări a gradului de susținere sau de opoziție a producătorilor comunitari ai produsului similar față de plângerea formulată, că plângerea a fost depusă de industria comunitară sau în numele acesteia. Se consideră că plângerea a fost depusă de industria comunitară sau în numele acesteia în cazul în care ea este susținută de producători comunitari ale căror producții reprezintă în total mai mult de 50 % din producția totală a produsului similar realizată de industria comunitară care își exprimă susținerea sau opoziția față de plângere. Cu toate acestea, nu se deschide o anchetă în cazul în care producătorii comunitari care susțin în mod expres plângerea reprezintă mai puțin de 25 % din producția totală a produsului similar realizată de industria comunitară.

[...]"

11. Articolul 9 din regulamentul menționat prevede următoarele:

„[...]

(5) Se impune o taxă antidumping a cărei valoare este adecvată fiecărui caz, în mod nediscriminatoriu, la importurile unui produs, indiferent din ce sursă provin, despre care s-a constatat că fac obiectul unui dumping și produc un prejudiciu, cu excepția importurilor care provin din surse pentru care a fost acceptat un angajament stabilit în conformitate cu prezentul regulament. Regulamentul care impune taxa specifică, valoarea taxei impuse fiecărui furnizor sau, în cazul în care acest lucru nu este posibil și, în general, în cazurile prevăzute la articolul 2 alineatul (7) litera (a), țara furnizoare în cauză. În cazul în care se aplică articolul 2 alineatul (7) litera (a), se poate stabili cu toate acestea o taxă individuală pentru exportatorii care pot demonstra, pe baza unor cereri documentate corespunzător, că:

- (a) în cazul unor întreprinderi controlate total sau parțial de străini sau în cazul asociațiilor în participațiune, exportatorii sunt liberi să repatrieze capitalurile și profiturile;
- (b) prețurile de export, cantitățile exportate și modalitățile de vânzare se stabilesc în mod liber;
- (c) majoritatea acțiunilor aparține unor persoane private. Funcționarii publici care fac parte din consiliul de administrație sau care dețin funcții cheie de conducere sunt în minoritate sau întreprinderea este suficient de independentă de intervenția statului;
- (d) operațiunile de schimb valutar se efectuează la cursul de schimb al pieței și
- (e) intervenția statului nu este de natură să permită eludarea măsurilor, în cazul în care exportatorii beneficiază de niveluri individuale de taxe.

(6) În cazul în care Comisia și-a limitat examinarea în conformitate cu articolul 17, taxa antidumping aplicată importurilor care provin de la exportatori sau de la producători care s-au făcut cunoscuți în conformitate cu articolul 17, dar nu au fost incluși în anchetă nu trebuie să depășească marja de dumping medie ponderată stabilită pentru părțile care constituie eșantionul. În sensul prezentului alineat, Comisia nu ține seama de marjele nule și *de minimis*, nici de marjele stabilite în condițiile prevăzute la articolul 18. Trebuie aplicate taxe individuale importurilor care provin de la exportatorii sau de la producătorii care beneficiază de un tratament individual^[8] în conformitate cu articolul 17."

8 — Denumit în continuare „TI”.

12. Articolul 11 alineatul (8) primul și al doilea paragraf din regulamentul de bază prevede:

„Fără a aduce atingere alineatului (2), un importator poate cere rambursarea taxelor percepute atunci când se demonstrează că marja de dumping pe baza căreia au fost achitate taxele a fost eliminată sau redusă la un nivel inferior nivelului taxei în vigoare.

Pentru a obține rambursarea taxei antidumping, importatorul trebuie să înainteze o cerere Comisiei. Această cerere se prezintă prin intermediul statului membru pe teritoriul căruia au fost puse în liberă circulație produsele, în termen de șase luni de la data la care valoarea taxelor definitive care urmează a fi percepute a fost stabilită de către autoritățile competente sau de la data la care a fost decisă perceperea definitivă a sumelor plătite cu titlu de taxe provizorii. Statele membre transmit de îndată cererea Comisiei.”

13. În sfârșit, potrivit articolului 17 din acest regulament, referitor la eșantionare:

„(1) În cazul în care numărul reclamanților, al exportatorilor sau al importatorilor, al tipului de produse sau de tranzacții este mare, ancheta se poate limita la un număr rezonabil de părți, de produse sau de tranzacții, utilizând eșantioane reprezentative statistic întocmite pe baza informațiilor disponibile în momentul alegerii sau la cel mai mare volum de producție, de vânzări sau de exporturi care pot face în mod rezonabil obiectul anchetei, ținând seama de timpul disponibil.

[...]

(3) În cazul în care examinarea este limitată în conformitate cu prezentul articol, se calculează cu toate acestea o marjă de dumping individuală pentru fiecare exportator sau producător care nu este ales inițial, care prezintă informațiile necesare în termenele prevăzute de prezentul regulament, cu excepția cazului în care numărul exportatorilor sau al producătorilor este atât de mare încât examinările individuale ar complica inutil procedura și ar împiedica încheierea anchetei în timp util.

[...]”

3. Regulamentul în litigiu

14. În urma unei anchete deschise la 7 iulie 2005, Comisia a adoptat, la 23 martie 2006, Regulamentul (CE) nr. 553/2006 de instituire a unui drept antidumping provizoriu instituit asupra importurilor de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din Republica Populară Chineză și din Vietnam⁹.

15. Consiliul Uniunii Europene a adoptat regulamentul în litigiu la 5 octombrie 2006. Acest regulament instituie o taxă antidumping definitivă asupra importurilor de încălțăminte cu fețe din piele originare din China și din Vietnam. Comisia a aplicat procedura prevăzută la articolul 2 alineatul (7) din regulamentul de bază și, conform articolului 17 din același regulament, a recurs la tehnica eșantionării în vederea stabilirii taxelor antidumping, luând un eșantion al producătorilor-exportatori chinezi și vietnamezi (denumit în continuare „eșantionul”).

16. În temeiul articolului 1 alineatul (3) din regulamentul în litigiu, nivelul taxei antidumping a fost stabilit la 16,5 % pentru toate societățile cu sediul în China, cu excepția Golden Step Industrial Co. Ltd (denumită în continuare „Golden Step”), și la 10 % pentru toate societățile stabilite în Vietnam. Societății Golden Step, căreia i s-a acordat SEP, în sensul articolului 2 alineatul (7) litera (b) din regulamentul de bază, i s-a stabilit acest nivel la 9,7 %.

⁹ — JO L 98, p. 3, denumit în continuare „regulamentul provizoriu”.

17. Articolul 3 din regulamentul în litigiu prevedea aplicarea acestuia timp de doi ani. Prin adoptarea Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1294/2009¹⁰, Consiliul a prelungit ulterior cu cincisprezece luni validitatea taxelor antidumping instituite de regulamentul în litigiu, respectiv până la sfârșitul lunii martie 2011.

II – Situațiile de fapt din litigiile principale

18. Brosmann Footwear (HK) Ltd, Seasonable Footwear (Zhongshan) Ltd, Lung Pao Footwear (Guangzhou) Ltd și Risen Footwear (HK) Co. Ltd (denumite în continuare, împreună, „Brosmann și alții”) au formulat un recurs împotriva Hotărârii Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (T-401/06, EU:T:2010:67), prin care Tribunalul Uniunii Europene a respins acțiunile lor prin care au solicitat anularea în parte a regulamentul în litigiu. Zhejiang Aokang Shoes Co. Ltd (denumită în continuare „Zhejiang Aokang”) a sesizat de asemenea Curtea cu un recurs împotriva Hotărârii Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (T-407/06 și T-408/06, EU:T:2010:68), prin care Tribunalul a respins acțiunea sa prin care a solicitat anularea în parte a aceluiași regulament. Brosmann și alții, precum și Zhejiang Aokang au solicitat, în esență, Curții să anuleze aceste hotărâri, precum și regulamentul în litigiu în măsura în care acesta le privea.

19. Curtea a admis cererea lor și a anulat hotărârile respective, precum și regulamentul în litigiu în măsura în care privea Brosmann și alții¹¹, precum și Zhejiang Aokang¹².

20. În aceste hotărâri, Curtea a statuat în special că, chiar și atunci când Comisia a recurs la tehnica eșantionării, „obligația Comisiei de a se pronunța asupra unei cereri a unui operator care dorește să beneficieze de SEP reiese în mod expres din articolul 2 alineatul (7) litera (b) din regulamentul de bază. Astfel, această dispoziție stabilește obligația de a determina valoarea normală în conformitate cu alineatele (1)-(6) ale aceluiași articol, în cazul în care se stabilește, pe baza unor cereri documentate corespunzător și prezentate de unul sau de mai mulți producători, că, în cazul acestor producători, prevalează condițiile economiei de piață. O astfel de obligație referitoare la condițiile economice în care fiecare producător își desfășoară activitatea, în ceea ce privește fabricarea și vânzarea produsului similar respectiv, nu este condiționată de modul în care va fi calculată marja de dumping”¹³.

A – Cauza C-659/13

21. În perioada cuprinsă între 1 mai 2007 și 31 august 2010, C & J Clark International Ltd (denumită în continuare „C & J Clark”) a importat încălțăminte din piele din China și din Vietnam. Aceste importuri au fost supuse unei taxe antidumping, în conformitate cu dispozițiile regulamentul în litigiu.

10 — Regulamentul Consiliului din 22 decembrie 2009 de instituire a unei taxe antidumping definitive la importurile de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din Vietnam și din Republica Populară Chineză, astfel cum a fost extinsă la importurile de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele expediate din RAS Macao, indiferent dacă acestea sunt declarate ca originare din RAS Macao sau nu, în urma unei reexaminări în perspectiva expirării măsurilor, în temeiul articolului 11 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 384/96 al Consiliului (JO L 352, p. 1, denumit în continuare „regulamentul de prelungire”).

11 — A se vedea Hotărârea Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53).

12 — A se vedea Hotărârea Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710).

13 — A se vedea Hotărârea Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53, punctul 38). A se vedea și Hotărârea Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710, punctele 28-30).

22. La 30 iunie 2010, C & J Clark a depus o cerere de instituire a unor măsuri asigurătorii, solicitând, în temeiul articolului 236 din Codul vamal, rambursarea sumei de 42 592 829,52 lire sterline (GBP), reprezentând taxe antidumping plătite pentru importurile respective. Motivul invocat pentru această cerere a fost acela că respectivele cauze în care s-au pronunțat Hotărârile Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53), precum și Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710) erau, la acea dată, pendinte în fața Curții și că, potrivit C & J Clark, în cazul admiterii acestora, rambursarea taxelor antidumping pe care le plătise ar fi fost obligatorie.

23. În urma pronunțării hotărârilor în aceste cauze, C & J Clark și-a reiterat cererea de rambursare a taxelor antidumping pe care le plătise, considerând că aceste hotărâri se aplică și furnizorilor săi. La 13 martie 2013, Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs au respins această cerere pentru motivul că niciuna dintre mărfurile importate de C & J Clark nu provenea de la exportatorii/producătorii desemnați în hotărârile respective.

24. La 11 aprilie 2013, C & J Clark a formulat o acțiune împotriva acestei decizii la First-tier Tribunal (Tax Chamber), prin care a contestat validitatea regulamentului în litigiu.

B – Cauza C-34/14

25. Puma SE (denumită în continuare „Puma”) a importat în Uniunea Europeană, în cursul anilor 2006-2011, încălțăminte cu fețe din piele originare din China și din Vietnam. În conformitate cu dispozițiile regulamentului în litigiu, aceasta a plătit taxele antidumping aferente acestor importuri, în sumă totală de 5 059 386,70 euro. Furnizorii săi erau întreprinderi din China și din Vietnam, precum și întreprinderi afiliate.

26. Printre acești furnizori, unii dintre ei au fost reținuți în eșantion în cadrul anchetei și au fost supuși controalelor la fața locului. Ceilalți furnizori ai Puma, care erau dispuși să coopereze, nu au fost luați în considerare în acest eșantion.

27. La 21 decembrie 2011 și la 20 ianuarie 2012, Puma a solicitat Hauptzollamt Nürnberg rambursarea taxelor antidumping plătite în perioada cuprinsă între 7 aprilie 2006 și 1 aprilie 2011 în sumă totală de 5 100 983,90 euro, în temeiul articolului 236 din Codul vamal. În același timp, Puma a solicitat prelungirea termenului pentru rambursarea taxelor de import pentru a acoperi toată perioada în cauză și, prin urmare, cu efect retroactiv începând de la 7 aprilie 2006.

28. Prin decizia din 5 iulie 2012, Hauptzollamt Nürnberg a respins cererea formulată de Puma pentru motivul că regulamentul în litigiu a fost anulat de Curte doar în ceea ce privește unii producători, niciunul dintre aceștia nefiind furnizorul său.

29. Puma a introdus o reclamație, la 18 iulie 2012, împotriva acestei decizii, modificând cu aceeași ocazie cuantumul rambursării solicitate și care se ridică în prezent la 5 059 386,70 euro. Această reclamație a fost respinsă de Hauptzollamt Nürnberg printr-o decizie din 13 noiembrie 2012.

30. În consecință, Puma a introdus o acțiune împotriva acestei din urmă decizii la Finanzgericht München (Germania).

III – Întrebările preliminare

31. Cele două instanțe de trimitere au îndoieli în ceea ce privește validitatea regulamentului în litigiu. Prin urmare, acestea au decis să suspende judecarea cauzei și să adreseze întrebări preliminare Curții.

A – Cauza C-659/13

32. First-tier Tribunal (Tax Chamber) adresează Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Regulamentul în litigiu este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 2 alineatul (7) litera (b) și articolul 9 alineatul (5) din regulamentul de bază, în condițiile în care Comisia nu a analizat cererile de acordare a SEP și cererile de acordare a TI formulate de producătorii-exportatori din China și din Vietnam care nu au fost incluși în eșantion în conformitate cu articolul 17 din regulamentul de bază?
- 2) Regulamentul în litigiu este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 2 alineatul (7) litera (c) din regulamentul de bază, în condițiile în care Comisia nu s-a pronunțat în termen de trei luni de la inițierea investigațiilor privind cererile de acordare a SEP formulate de producătorii-exportatori din China și din Vietnam care nu au fost incluși în eșantion în conformitate cu articolul 17 din regulamentul de bază?
- 3) Regulamentul în litigiu este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 2 alineatul (7) litera (c) din regulamentul de bază, în condițiile în care Comisia nu s-a pronunțat în termen de trei luni de la inițierea investigațiilor privind cererile de acordare a SEP formulate de producătorii-exportatori din China și din Vietnam care au fost incluși în eșantion în conformitate cu articolul 17 din regulamentul de bază?
- 4) Regulamentul în litigiu este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 3, articolul 4 alineatul (1), articolul 5 alineatul (4) și articolul 17 din regulamentul de bază, în condițiile în care numărul de producători din industria comunitară care au cooperat a fost insuficient pentru a permite Comisiei să efectueze o evaluare valabilă a prejudiciului și, în consecință, o evaluare valabilă a legăturii de cauzalitate?
- 5) Regulamentul în litigiu este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 3 alineatul (2) din regulamentul de bază și articolul 253 CE, în condițiile în care, potrivit dovezilor din dosarul de examinare, prejudiciul suferit de industria comunitară a fost evaluat pe baza unor date obiectiv eronate, iar regulamentul în litigiu nu oferă nicio explicație referitoare la motivul pentru care aceste dovezi au fost ignorate?
- 6) Regulamentul în litigiu este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 3 alineatul (7) din regulamentul de bază, în condițiile în care efectele altor factori considerați prejudiciabili nu s-au diferențiat și nu s-au distins în mod adecvat de efectele importurilor care se presupune că fac obiectul unui dumping?
- 7) În ce măsură instanțele din statele membre se pot întemeia pe interpretarea regulamentului în litigiu efectuată de Curte în Hotărârile Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53), precum și Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710) pentru a considera că taxele nu erau legal datorate în sensul articolului 236 din Codul Vamal Comunitar în cazul societăților comerciale care, la fel ca recurențele din cauzele în care s-au pronunțat aceste hotărâri, nu au fost incluse în eșantion, dar au formulat cereri de acordare a SEP și a TI care nu au fost examinate?”

B – Cauza C-34/14

33. Finanzgericht München adresează Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Regulamentul în litigiu și regulamentul de prelungire sunt valabile în întregime în măsura în care nu au fost anulate prin Hotărârile Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53), precum și Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710)?
- 2) În cazul în care se răspunde negativ la prima întrebare, însă regulamentele respective nu sunt lipsite de validitate în totalitate:
 - a) În privința căror exportatori și producători stabiliți în China și în Vietnam de la care Puma a cumpărat mărfuri în anii 2006-2011 regulamentul în litigiu și regulamentul de prelungire sunt lipsite de validitate?
 - b) Constatarea lipsei totale sau parțiale a validității regulamentelor menționate constituie un caz fortuit sau de forță majoră în sensul articolului 236 alineatul (2) al doilea paragraf din Codul vamal?”

IV – Analiza noastră

A – Cu privire la admisibilitatea excepției de nelegalitate a regulamentului în litigiu și a regulamentului de prelungire

34. Consiliul și Comisia consideră că reclamantele din litigiile principale nu pot invoca în mod întemeiat în fața instanțelor de trimitere excepția de nelegalitate împotriva regulamentului în litigiu. În primul rând, Puma ar fi avut posibilitatea să introducă o acțiune în anulare împotriva acestui regulament în fața instanței Uniunii. Or, Comisia amintește jurisprudența TWD Textilwerke Deggendorf¹⁴, în temeiul căreia un justițiabil nu poate repune în mod util în discuție în fața unei instanțe naționale, pe cale de excepție, legalitatea unui act al Uniunii atunci când aceasta ar fi putut ataca acest act printr-o acțiune directă în anulare și a lăsat să expire termenul imperativ prevăzut în această privință¹⁵.

35. În al doilea rând, Consiliul și Comisia consideră că reclamantele din litigiile principale au avut de asemenea posibilitatea de a formula o acțiune în temeiul articolului 11 alineatul (8) din regulamentul de bază, care prevede că un importator poate cere rambursarea taxelor percepute atunci când se demonstrează că marja de dumping pe baza căreia au fost achitate taxele a fost eliminată sau redusă la un nivel inferior nivelului taxei în vigoare. Astfel, potrivit acestor instituții, reclamantele din litigiile principale nu pot eluda, printr-o cerere de constatare a nevalidității formulată în fața unei instanțe naționale, cerințele și termenele prevăzute de această dispoziție. În consecință, ar trebui să se extindă jurisprudența TWD Textilwerke Deggendorf¹⁶ la această situație.

36. În al treilea rând, Consiliul și Comisia consideră că importatorii precum C & J Clark și Puma nu pot invoca o pretinsă încălcare a dreptului la examinarea unei cereri privind SEP sau TI pentru a se constata lipsa de validitate a regulamentului în litigiu și a regulamentului de prelungire. Potrivit acestor instituții, dreptul menționat ar fi un drept subiectiv recunoscut doar producătorilor-exportatori care au introdus o astfel de cerere.

14 — C-188/92, EU:C:1994:90.

15 — Punctele 17 și 18.

16 — C-188/92, EU:C:1994:90.

37. Mai întâi, amintim că, potrivit unei jurisprudențe constante, posibilitatea unui justițiabil de a invoca în fața instanței sesizate lipsa de validitate a dispozițiilor cuprinse în acte ale Uniunii presupune că această parte nu are dreptul de a introduce, în temeiul articolului 263 TFUE, o acțiune directă împotriva acestor dispoziții. Totuși, rezultă din aceeași jurisprudență că o asemenea acțiune directă trebuie să fie, fără îndoială, admisibilă¹⁷.

38. În ceea ce privește mai ales regulamentele de instituire a unei taxe antidumping, Curtea a decis că aceste regulamente, deși au, prin natura și prin domeniul lor de aplicare, un caracter normativ, îi pot viza în mod direct și individual pe aceia dintre producătorii și exportatorii produsului în cauză cărora le sunt imputate practicile de dumping prin utilizarea datelor provenind din activitatea lor comercială. Această situație se regăsește, în general, în cazul întreprinderilor producătoare și exportatoare care pot dovedi că au fost identificate în actele Consiliului și ale Comisiei sau că au fost vizate de anchetele pregătitoare. Situația este aceeași pentru aceia dintre importatorii produsului în cauză ale căror prețuri de revânzare au fost luate în considerare pentru calcularea prețurilor de export și care sunt, în consecință, vizați de constatările privind existența unei practici de dumping¹⁸. Curtea a hotărât de asemenea că importatorii asociați cu exportatori din țări terțe ale căror produse sunt vizate de taxe antidumping pot ataca regulamentele de instituire a acestor taxe, în special în cazul în care prețul de export a fost calculat pe baza prețurilor de revânzare pe piața comunitară practicate de importatorii menționați și în cazul în care însăși taxa antidumping este calculată în funcție de aceste prețuri¹⁹.

39. În litigiile principale, Comisia susține că, dat fiind că Puma era un „original equipment manufacturer”²⁰, potrivit jurisprudenței Curții, aceasta nu avea dreptul să invoce excepția de nelegalitate. La ședință, Comisia a considerat că situația era aceeași pentru C & J Clark.

40. Este adevărat că, în Hotărârile Nashua Corporation și alții/Comisia și Consiliul²¹, precum și Gestetner Holdings/Consiliul și Comisia²², Curtea, fără a califica reclamantele ca importatori sau ca exportatori, a ținut seama de particularitatea relațiilor comerciale existente între aceste reclamante, considerate OEM, și producătorii vizați de măsurile antidumping. Aceasta a constatat astfel că, având în vedere aceste relații, OEM în cauză erau vizați de constatările referitoare la existența practicii de dumping contestate și că, în consecință, erau vizați în mod direct și individual de dispozițiile regulamentelor în cauză referitoare la practicile de dumping ale producătorilor²³, ceea ce le conferea astfel dreptul de a exercita acțiunea în anularea acestor regulamente.

41. Mai precis, Curtea a observat că, pentru determinarea valorii normale, marja de profit a producătorilor-exportatori a fost revizuită în jos ținând seama de specificitățile relațiilor comerciale existente între acestea și OEM, determinând astfel o marjă de dumping diferită de cele stabilite pentru vânzările produselor în cauză sub propria marcă a exportatorului. La stabilirea taxei antidumping, toate marjele de dumping au fost luate în considerare în acest caz. Curtea a observat de asemenea că operatorii economici în discuție, inclusiv OEM, au fost identificați de instituțiile Uniunii²⁴. În consecință, nu era nicio îndoială că aceste OEM au fost vizate de anchetă și au fost individualizate în regulamentele în cauză.

42. Această situație nu se regăsește în cauzele care ne sunt prezentate astăzi.

17 — Hotărârea Valimar (C-374/12, EU:C:2014:2231, punctele 28 și 29, precum și jurisprudența citată). A se vedea și Hotărârea TMK Europe (C-143/14, EU:C:2015:236, punctul 18).

18 — Hotărârea Valimar (C-374/12, EU:C:2014:2231, punctele 30 și 31, precum și jurisprudența citată).

19 — *Ibidem* (punctul 32 și jurisprudența citată).

20 — Denumit în continuare „OEM”. Un OEM a fost definit de Curte ca fiind un furnizor, sub propria marcă, de produse fabricate de alte întreprinderi (a se vedea Hotărârea Nashua Corporation și alții/Comisia și Consiliul, C-133/87 și C-150/87, EU:C:1990:115, punctul 3).

21 — C-133/87 și C-150/87, EU:C:1990:115.

22 — C-156/87, EU:C:1990:116.

23 — Hotărârea Nashua Corporation și alții/Comisia și Consiliul (C-133/87 și C-150/87, EU:C:1990:115, punctele 16-20), precum și Hotărârea Gestetner Holdings/Consiliul și Comisia (C-156/87, EU:C:1990:116, punctele 19-23).

24 — *Idem*.

43. În speță, nu reiese nici din regulamentul în litigiu și din regulamentul de prelungire, nici din înscrisurile din dosar că marja de dumping a fost stabilită pe bază informațiilor și a datelor economice transmise de C & J Clark și de Puma. Comisia, pentru a demonstra că reclamantele din litigiile principale ar fi putut formula o acțiune în anularea acestor regulamente, are în vedere considerentele (119) și (120) ale regulamentului provizoriu, precum și considerentele (132)-(135) ale regulamentului în litigiu.

44. Considerentele (119) și (120) ale regulamentului provizoriu se limitează să indice că anumite părți interesate considerau că alegerea statului analog în vederea stabilirii valorii normale, și anume Republica Federativă a Braziliei, nu era cea mai adecvată deoarece unii producători-exportatori chinezi și vietnamezi nu suportau anumite costuri precum cele privind cercetarea și dezvoltarea, care, în consecință, erau în sarcina clienților, pe când aceste costuri erau suportate de producătorii brazilieni. Aceste părți interesate repuneau în discuție alegerea acestui stat întrucât nu ar exista, în realitate, un OEM, ceea ce ar constitui o diferență în structura costurilor de producție între țările vizate de măsurile antidumping și Republica Federativă a Braziliei. Considerentul (120) al regulamentului provizoriu arată astfel doar că această diferență nu justifică respingerea Republicii Federative a Braziliei drept opțiune de țară analogă și că aceste costuri vor putea face obiectul unor ajustări în momentul stabilirii valorii normale.

45. În ceea ce privește considerentele (132)-(135) ale regulamentului în litigiu, constatăm că acestea urmăresc să justifice aplicarea unei ajustări a valorii normale pentru a ține seama de costurile de cercetare și dezvoltare care erau diferite în statele vizate de măsurile antidumping și în statul analog.

46. Prin urmare, se impune constatarea că niciun element nu permite, în urma interpretării acestor considerente, să se afirme că C & J Clark și Puma au furnizat informații și date economice care au permis calcularea marjei de dumping și, așadar, individualizarea acestora în raport cu orice alt operator economic.

47. Pe de altă parte, este important să menționăm Ordonanța FESI/Consiliul²⁵, dată într-o acțiune în anulare introdusă de Fédération européenne de l'industrie du sport (FESI), a cărei membră este Puma, împotriva regulamentului de prelungire. FESI considera că ea și membrii săi erau vizați în mod individual din perspectiva jurisprudenței Nashua Corporation și alții/Comisia și Consiliul (C-133/87 și C-150/87, EU:C:1990:115), precum și Gestetner Holdings/Consiliul și Comisia (C-156/87, EU:C:1990:116). Tribunalul a statuat însă că FESI nu era vizată în mod individual de faptul că membrii săi au furnizat informații și date în perioada de reexaminare²⁶, perioadă după care a fost adoptat regulamentul de prelungire.

48. Mai precis, Tribunalul a arătat la punctul 49 din această ordonanță că „[r]eiese [din acest regulament] că instituțiile Uniunii au procedat la evaluarea unei multitudini de aspecte economice complexe pentru a face un pronostic cu privire la consecințele expirării măsurilor antidumping. În consecință, ajustarea prețului la import pentru calcularea marjei de subcotare, pentru a lua în considerare costurile de design și de dezvoltare ale importatorilor, este doar un element printre altele care permit să se ajungă la concluzia cu privire la prejudiciu și nu poate individualiza nicidecum furnizorii acestor informații și date în același mod în care au fost operatorii în cauzele în care s-au pronunțat [Hotărârile Nashua Corporation și alții/Comisia și Consiliul (C-133/87 și C-150/87, EU:C:1990:115), precum și Gestetner Holdings/Consiliul și Comisia (C-156/87, EU:C:1990:116)]”.

25 — T-134/10, EU:T:2014:143.

26 — Punctul 54 din această ordonanță.

49. În plus, Tribunalul explică la punctul 51 din Ordonanța FESI/Consiliul (T-134/10, EU:T:2014:143) că „nu s-a stabilit că instituțiile Uniunii au prevăzut calcularea marjei de dumping pe baza informațiilor și a datelor furnizate de membrii reclamantei. Din considerentul (122) al regulamentului [de prelungire] și din considerentele (133) și (135) ale regulamentului [în litigiu] reiese că s-a ținut seama de costurile de design și de cercetare și dezvoltare suportate de producătorii brazilieni pentru a efectua o ajustare în funcție de diferența dintre acestea și costurile de cercetare și dezvoltare suportate de producătorii vietnamezi și chinezi. Desigur, reiese din considerentul (135) al regulamentului [în litigiu] că această ajustare ține seama de eventuala diferență dintre vânzările către OEM și vânzările sub marcă proprie, însă aceasta nu înseamnă că datele și informațiile furnizate de membrii reclamantei au fost utilizate pentru a opera o ajustare la valoarea normală astfel încât să le individualizeze în raport cu ceilalți operatori economici”.

50. Ținând seama de aceste elemente, considerăm că, după toate probabilitățile, C & J Clark și Puma nu sunt vizate în mod individual de regulamentul în litigiu și de regulamentul de prelungire și că, astfel, acestea nu ar fi putut formula o acțiune în anulare, conform articolului 263 TFUE, împotriva acestor regulamente. Cel puțin, îndoiala cu privire la admisibilitatea unei astfel de acțiuni este într-adevăr reală. Or, reamintim că posibilitatea unui justițiabil de a invoca în fața instanței sesizate lipsa de validitate a dispozițiilor cuprinse în acte ale Uniunii presupune că această parte nu dispunea, fără nicio îndoială, de dreptul de a introduce, în temeiul articolului 263 TFUE, o acțiune directă împotriva acestor dispoziții²⁷.

51. Având în vedere dificultatea cu care putem stabili dacă C & J Clark și Puma au avut sau nu au avut posibilitatea de a introduce o acțiune în anularea regulamentului în litigiu și a regulamentului de prelungire, considerăm că cerința protecției jurisdicționale efective impune declararea ca admisibilă a excepției de nelegalitate pe care o invocă în fața instanțelor de trimitere împotriva acestor regulamente.

52. În continuare, în ceea ce privește argumentul Consiliului și al Comisiei potrivit căruia, dat fiind că C & J Clark Puma au avut posibilitatea de a formula o acțiune în temeiul articolului 11 alineatul (8) din regulamentul de bază, acestea nu pot eluda, printr-o cerere de constatare a nevalidității formulată înaintea unei instanțe naționale, cerințele și termenele prevăzute de această dispoziție, considerăm că acesta trebuie respins.

53. Astfel, amintim că dispoziția menționată prevede că un importator poate cere rambursarea taxelor percepute atunci când se demonstrează că marja de dumping pe baza căreia au fost achitate taxele a fost eliminată sau redusă la un nivel inferior nivelului taxei în vigoare. Această acțiune are în vedere cazurile în care comportamentul producătorilor-exportatori în cauză s-a schimbat, determinând fie o modificare a marjei de dumping datorată unei valori normale care a fost ea însăși modificată (marjă redusă), fie sfârșitul practicii de dumping (marjă eliminată). În aceste cazuri precise, importatorii nu contestă legalitatea taxelor antidumping care au fost impuse, însă invocă o modificare a situației care are un impact direct asupra marjei de dumping stabilite inițial.

54. Prin urmare, este clar că acțiunea prevăzută la articolul 11 alineatul (8) din regulamentul de bază se distinge de cele inițiate în fața instanțelor de trimitere în cursul cărora excepția de nelegalitate invocată de reclamantele din litigiile principale împotriva regulamentului în litigiu urmărește constatarea nelegalității taxelor antidumping plătite autorităților publice competente, permițând astfel, în temeiul articolului 236 din Codul vamal, să se solicite rambursarea acestora.

27 — A se vedea punctul 37 din prezentele concluzii.

55. În sfârșit, nu suntem de acord cu opinia Consiliului și al Comisiei cu privire la imposibilitatea importatorilor precum C & J Clark și Puma de a invoca o pretinsă încălcare a dreptului la examinarea unei cereri privind SEP și TI pentru a se constata lipsa de validitate a regulamentului în litigiu și a regulamentului de prelungire.

56. Astfel, subliniem că Curții i s-a solicitat în mai multe rânduri să examineze validitatea unui regulament antidumping în cadrul unei excepții de nelegalitate invocate de un importator care a trebuit sau trebuie să plătească taxe antidumping. Astfel, în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Ikea Wholesale²⁸, Curtea a avut ocazia să examineze validitatea unui regulament antidumping în special în raport cu stabilirea valorii normale „calculate” a produsului vizat și cu metoda „reducerii la zero” utilizată în vederea stabilirii marjei de dumping globale²⁹. În cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Valimar³⁰, aceasta a examinat validitatea unui regulament antidumping în lumina metodei de calculare a prețului de export în cadrul reexaminării care a urmat expirării măsurilor antidumping³¹. Mai recent, în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea TMK Europe³², Curtea a fost chemată să verifice dacă alți factori decât cei care se raportează la importuri au putut avea o asemenea importanță încât erau de natură să repună în discuție existența unei legături de cauzalitate între prejudiciul suferit de industria comunitară și importurile care fac obiectul unui dumping, determinând astfel lipsa de validitate a regulamentului antidumping în cauză³³.

57. În aceste cauze, Curtea nu a repus niciodată în discuție posibilitatea importatorilor de a invoca încălcarea dreptului de a li se aplica o anumită metodă de calculare a valorii normale sau chiar a prețului de export în vederea stabilirii taxelor antidumping.

58. Astfel, regulamentele antidumping nu vizează importatori precum cei din cauzele respective sau precum C & J Clark și Puma în considerarea, astfel cum am constatat, a unor calități specifice sau a unei situații de fapt care îi caracterizează în raport cu orice altă persoană, ci doar ca urmare a calității lor obiective de importatori ai produselor respective, în aceeași calitate ca orice alt operator care se află, efectiv sau potențial, într-o situație identică³⁴.

59. În calitate de importatori de produse vizate de taxele antidumping, efectele regulamentului care prevede aceste taxe îi afectează în mod direct în măsura în care vor fi chemați să plătească taxele amintite, adeseori într-un quantum semnificativ. Or, acordarea SEP către un producător-exportator influențează stabilirea valorii normale și, *in fine*, marja de dumping și impunerea de taxe antidumping³⁵. De asemenea, acordarea unui TI are drept consecință aplicarea unei taxe individuale producătorilor-exportatori care îndeplinesc condițiile necesare, permițându-le astfel să fie diferențiați în raport cu ceilalți producători-exportatori³⁶ și să li se aplice, chiar adeseori, o taxă antidumping mai redusă.

60. Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, apreciem că excepția de nelegalitate invocată de C & J Clark împotriva regulamentului în litigiu și cea invocată de Puma împotriva acestui regulament și a regulamentului de prelungire sunt admisibile.

28 — C-351/04, EU:C:2007:547.

29 — Punctele 43-57.

30 — C-374/12, EU:C:2014:2231.

31 — Punctele 39-61.

32 — C-143/14, EU:C:2015:236.

33 — Punctele 31-45.

34 — Hotărârea Valimar (C-374/12, EU:C:2014:2231, punctul 37).

35 — A se vedea articolul 2 alineatul (7) litera (b) și alineatul (11) din regulamentul de bază.

36 — A se vedea articolul 9 alineatul (5) din acest regulament.

B – Cu privire la validitatea regulamentului în litigiu

61. Trebuie precizat că instanța de trimitere, în cauza C-34/14, are în vedere validitatea regulamentului în litigiu și a regulamentului de prelungire. În această privință, instanța de trimitere precizează că considerațiile pe care le prezintă în cererea de decizie preliminară se limitează la obiecții privind legalitatea regulamentului în litigiu, care constituie actul fundamental, în timp ce regulamentul de prelungire s-a limitat să prelungească validitatea măsurii antidumping³⁷. Vom vedea astfel că examinarea întrebărilor adresate de această instanță cu privire la regulamentul în litigiu și concluziile pe care le deducem de aici sunt valabile și pentru regulamentul de prelungire în măsura în care acesta reia metodele utilizate la stabilirea taxelor antidumping definitive.

1. Cu privire la examinarea cererilor privind SEP și TI

62. Prin intermediul primelor întrebări adresate în prezentele cauze, se solicită Curții să declare dacă regulamentul în litigiu este lipsit de validitate ca urmare a încălcării articolului 2 alineatul (7) literele (b) și (c) și a articolului 9 alineatul (5) din regulamentul de bază. Astfel, C & J Clark și Puma consideră că aceste dispoziții au fost încălcate întrucât cererile privind SEP și TI introduse de producătorii-exportatori care nu sunt incluși în eșantion, de la care acestea au importat produsele în cauză, nu au fost examinate de Comisie.

63. În această privință, amintim că Curtea a statuat, în Hotărârile Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53), precum și Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710), că Comisia are obligația să se pronunțe cu privire la cererea unui operator care dorește să beneficieze de SEP, chiar și atunci când acest operator nu face parte din eșantion³⁸.

64. Astfel, aceasta a precizat că „articolul 2 alineatul (7) din regulamentul de bază face parte din dispozițiile acestui regulament consacrate exclusiv determinării valorii normale, în timp ce articolul 17 din același regulament, referitor la eșantionare, face parte din dispozițiile care privesc în special metodele disponibile pentru determinarea marjei de dumping. Prin urmare, este vorba de dispoziții cu un conținut și o finalitate diferite”³⁹.

65. Curtea a adăugat că articolul 2 alineatul (7) litera (b) din regulamentul de bază „stabilește obligația de a determina valoarea normală în conformitate cu alineatele (1)-(6) ale aceluiași articol, în cazul în care se stabilește, pe baza unor cereri documentate corespunzător și prezentate de unul sau de mai mulți producători, că, în cazul acestor producători, prevalează condițiile economiei de piață. O astfel de obligație referitoare la condițiile economice în care fiecare producător își desfășoară activitatea, în ceea ce privește fabricarea și vânzarea produsului similar respectiv, nu este condiționată de modul în care va fi calculată marja de dumping”⁴⁰.

66. După ce a anulat, în temeiul acestor motive, hotărârile atacate și după ce a constatat că litigiile sunt în stare de judecată, Curtea a stabilit că se impune anularea regulamentului în litigiu în măsura în care privește reclamantele din aceste două cauze⁴¹.

67. Deși Curtea a statuat efectiv, la punctul 32 din Hotărârea Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710), că „Tribunalul a respins în mod greșit, la punctul 91 din hotărârea atacată, argumentele reclamantei potrivit cărora articolul 2 alineatul (7) literele (b) și (c) din regulamentul de bază obliga Comisia să examineze cererile privind SEP/TI care provin de la operatori

37 — A se vedea considerentul (519) al regulamentului de prelungire.

38 — A se vedea punctele 36-38 și, respectiv, punctele 29-32 din aceste hotărâri.

39 — A se vedea punctul 37 și, respectiv, punctul 33 din hotărârile menționate.

40 — A se vedea punctul 38 și, respectiv, punctul 30 din aceleași hotărâri.

41 — A se vedea punctele 40-43 și, respectiv, punctele 34-37 din hotărârile menționate.

care nu fac parte din eșantion” și deși a anulat astfel hotărârea respectivă pentru acest motiv, aceasta, în schimb, a stabilit doar că Comisia avea obligația de a se pronunța cu privire la o cerere privind SEP. Așadar, nu a luat poziție cu privire la problema dacă Comisia are de asemenea obligația de a examina o cerere privind TI.

68. Prin urmare, trebuie să se verifice în prezent dacă există o asemenea obligație a Comisiei.

69. Potrivit acesteia din urmă, nu era obligată să examineze cererile privind TI depuse de producătorii-exportatori neincluși în eșantion întrucât a stabilit, în temeiul articolului 17 alineatul (3) din regulamentul de bază, că o calculare a marjelor de dumping individuale i-ar complica inutil misiunea și ar împiedica-o să încheie ancheta în timp util.

70. Nu împărtășim această părere.

71. Astfel, la fel ca și dispozițiile referitoare la SEP, considerăm că cele referitoare la TI au un conținut și o finalitate diferite de articolul 17 alineatul (3) din regulamentul de bază.

72. TI poate fi acordat doar producătorilor-exportatori care se află în state care nu au economie de piață. Aplicarea acestui TI unui producător-exportator îi permite să obțină o taxă antidumping individuală care se va dovedi, în majoritatea cazurilor, inferioară taxei unice impuse producătorilor-exportatori situați într-un stat care nu are economie de piață. Pentru a putea beneficia de un astfel de tratament, producătorul-exportator trebuie să furnizeze mai multe informații Comisiei care vor trebui să demonstreze că își desfășoară activitatea în mod independent în raport cu statul, și anume că este liber să stabilească, în drept și în fapt, vânzările sale la export. Astfel, acesta trebuie să demonstreze în special că este liber să repatrieze capitalurile și profiturile în cazul în care întreprinderea ar fi controlată total sau parțial de străini, că prețurile de export, cantitățile exportate și modalitățile de vânzare se stabilesc în mod liber sau chiar că majoritatea acțiunilor aparțin unor persoane private⁴².

73. Articolul 9 alineatul (5) din regulamentul de bază stabilește, așadar, criteriile care trebuie îndeplinite pentru a beneficia de un TI. În cazul în care aceste criterii ar fi îndeplinite, acordarea TI servește pentru stabilirea metodei de calculare a valorii normale⁴³. Numai după ce s-a utilizat această metodă de calcul pentru stabilirea valorii normale și după ce s-a stabilit prețul de export pe baza informațiilor furnizate de producătorii-exportatori care beneficiază de TI va fi stabilită și marja de dumping. În acest stadiu, producătorii-exportatori în cauză vor putea solicita, în temeiul articolului 17 alineatul (3) din regulamentul de bază, ca această marjă să fie calculată în mod individual. Comisia va putea admite în acest caz cererea respectivă sau, în cazul în care consideră că numărul producătorilor-exportatori este atât de mare încât examinările individuale ar complica inutil procedura și ar împiedica încheierea anchetei în timp util, aceasta va putea respinge cererea menționată și va putea stabili o marjă de dumping la nivelul statului.

74. Prin urmare, este clar că cererea privind TI, la fel ca și cererea privind SEP, trebuie să se deosebească de cererea privind marja de dumping individuală. În consecință, Comisia nu putea extinde, în opinia noastră, aplicarea articolului 17 alineatul (3) din regulamentul de bază la cererile privind TI și avea obligația de a examina astfel de cereri.

42 — A se vedea articolul 9 alineatul (5) literele (a)-(c) din regulamentul de bază.

43 — A se vedea Hotărârea Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (T-401/06, EU:T:2010:67, punctul 78), în care Tribunalul a stabilit în mod întemeiat această constatare fără a deduce însă de aici consecințele corecte.

75. Având în vedere toate considerațiile precedente, apreciem că este necesar să se constate că regulamentul în litigiu este lipsit de validitate întrucât Comisia nu a examinat cererile privind SEP și TI ale producătorilor-exportatori din China și din Vietnam care nu fac parte din eșantion, cu încălcarea cerințelor prevăzute la articolul 2 alineatul (7) litera (b) și la articolul 9 alineatul (5) din regulamentul de bază. Dat fiind că regulamentul de prelungire continuă să prevadă taxele antidumping astfel cum au fost stabilite prin regulamentul în litigiu⁴⁴, și acesta trebuie declarat ca fiind lipsit de validitate.

2. Cu privire la consecințele care trebuie deduse din depășirea termenului de trei luni pentru examinarea cererilor privind SEP și TI

76. Prin intermediul celei de a doua și al celei de a treia întrebări adresate în cauza C-659/13 și prin intermediul primei întrebări adresate în cauza C-34/14, se solicită Curții să stabilească dacă regulamentul în litigiu este lipsit de validitate întrucât Comisia nu s-a pronunțat în termenul de trei luni cu privire la cererile SEP prezentate de producătorii-exportatori care sunt și de cei care nu sunt incluși în eșantion.

77. Pentru reclamantele din litigiile principale, ar reieși din Hotărârea Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53) că nerespectarea de către Comisie a termenului de trei luni prevăzut la articolul 2 alineatul (7) litera (c) din regulamentul de bază pentru a soluționa problema dacă un producător-exportator îndeplinește condițiile pentru a beneficia de SEP conduce în mod automat la lipsa de validitate a regulamentului în litigiu. În ceea ce privește Consiliul și Comisia, acestea consideră în special că din Hotărârea Ningbo Yonghong Fasteners/Consiliul (C-601/12 P, EU:C:2014:115) reiese că nerespectarea acestui termen poate conduce la anularea regulamentului în litigiu numai dacă reclamantele din litigiile principale arată că, în lipsa unei asemenea depășiri, Consiliul ar fi putut adopta un regulament diferit mai favorabil intereselor lor.

78. Observăm că reiese din Hotărârea Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul⁴⁵ că, prin intermediul celui de al treilea motiv, reclamantele susțineau că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept, considerând că acestea nu pot invoca articolul 2 alineatul (7) litera (c) din regulamentul de bază în ceea ce privește propriile cereri privind SEP, pentru motivul că perioada de trei luni „priv[ea] cazurile în care Comisia a[vea] obligația să examineze” cererile privind SEP și TI⁴⁶. Examinând acest motiv, Curtea a indicat pur și simplu că, potrivit acestei dispoziții, aspectul dacă producătorul îndeplinește criteriile menționate la primul paragraf al aceluiași alineat (7) litera (c) pentru a putea beneficia de SEP trebuie analizat în termen de trei luni de la inițierea procedurii⁴⁷. Pe de altă parte, hotărârea Tribunalului în această cauză nu a fost anulată doar pe baza motivului menționat, ci și a primelor două motive invocate de reclamante⁴⁸.

79. În consecință, ne pare dificil, cu ocazia interpretării Hotărârii Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul⁴⁹, să concluzionăm că Curtea a decis că nerespectarea termenului de trei luni prevăzut la articolul 2 alineatul (7) litera (c) din regulamentul de bază conduce în mod automat la lipsa de validitate a regulamentului în litigiu. De altfel, la punctul 35 din Hotărârea Ningbo Yonghong Fasteners/Consiliul⁵⁰, Curtea a explicat că, în Hotărârea Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53), nu a făcut nicio precizare cu privire la consecințele nerespectării unui astfel de termen.

44 — A se vedea considerentul (519) și articolul 1 alineatul (3) din regulamentul de prelungire.

45 — C-249/10 P, EU:C:2012:53.

46 — Punctul 25.

47 — Punctul 39.

48 — Punctul 40.

49 — C-249/10 P, EU:C:2012:53.

50 — C-601/12 P, EU:C:2014:115.

80. În ceea ce privește Hotărârea Ningbo Yonghong Fasteners/Consiliul (C-601/12 P, EU:C:2014:115), contrar susținerilor Consiliului și ale Comisiei, considerăm că nu este stabilit în mod clar că nerespectarea acestui termen poate conduce la anularea regulamentului în litigiu numai dacă reclamantele demonstrează că, în lipsa unei asemenea depășiri, Consiliul ar fi putut adopta un regulament diferit mai favorabil intereselor lor. În cauza în care s-a pronunțat această hotărâre, Curtea, sesizată cu privire la recurs, trebuia să aprecieze două motive referitoare la interpretarea de către Tribunal a articolului 2 alineatul (7) litera (c) al doilea paragraf din regulamentul de bază referitor la termenul pentru prezentarea unei cereri privind SEP. Primul motiv a fost declarat inadmisibil de către Curte⁵¹. În ceea ce privește cel de al doilea motiv, Curtea a indicat pur și simplu că reclamanta făcuse o interpretare eronată a hotărârii atacate⁵² și că, „[î]n aceste condiții și fără să fie necesar să se pronunțe cu privire la problema dacă termenul stabilit de [această dispoziție] constituie o garanție procedurală prin care se urmărește protejarea dreptului la apărare al reclamantei, trebuie constatat că [acest motiv] este neîntemeiat în fapt și în drept, prin urmare, trebuie declarat nefondat”⁵³.

81. Este adevărat că, la punctul 42 din hotărârea menționată, Curtea a decis că, „[î]n orice caz, argumentele prezentate de reclamantă în cadrul motivului [respectiv] [erau] inoperante, în măsura în care aceasta din urmă nu a invocat motive de natură să demonstreze că nu se putea exclude că decizia referitoare la [...] SEP sau regulamentul în litigiu ar fi fost mai favorabile intereselor sale în cazul în care termenul în discuție ar fi fost respectat, cu atât mai mult cu cât reclamanta nu a contestat în fața Curții concluziile hotărârii atacate pe fond cu privire la decizia referitoare la [...] SEP”. Acest surplus permite să se presupună că Curtea aderă, în realitate, la jurisprudența Tribunalului cu privire la consecințele care trebuie deduse din nerespectarea termenului de trei luni prevăzut la articolul 2 alineatul (7) litera (c) al doilea paragraf din regulamentul de bază⁵⁴. Totuși, nu putem deduce nicio certitudine din această jurisprudență, prezentele cauze reprezentând pentru Curte ocazia de a-și preciza poziția.

82. În opinia noastră, jurisprudența menționată ar trebui confirmată. Astfel, după cum arată Tribunalul, nu există în regulamentul de bază nicio indicație în privința depășirii termenului de trei luni pentru acordarea de SEP, contrar altor termene procedurale prevăzute de acest regulament⁵⁵. De asemenea, lucrările pregătitoare care au condus la introducerea articolului 2 alineatul (7) litera (c) din regulamentul de bază nu ne lămuresc mai mult, în măsura în care se limitează să indice că examinarea cererii privind SEP trebuie efectuată destul de devreme în cursul anchetei pentru ca celelalte termene să poată fi respectate⁵⁶.

83. În Hotărârea Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Consiliul⁵⁷, Curtea era chemată să declare dacă nerespectarea termenului de zece zile prevăzut la articolul 20 alineatul (5) din regulamentul de bază trebuia să conducă la anularea regulamentului în cauză, care impune taxe antidumping. Această dispoziție prevede că Comisia trebuie să lase întreprinderilor în cauză un

51 — Punctele 29-33.

52 — Punctele 39 și 40.

53 — Punctul 41.

54 — A se vedea, de exemplu, Hotărârile Shanghai Excell M & E Enterprise și Shanghai Adeptech Precision/Consiliul (T-299/05, EU:T:2009:72), Since Hardware (Guangzhou)/Consiliul (T-156/11, EU:T:2012:431), precum și Gold East Paper și Gold Huasheng Paper/Consiliul (T-443/11, EU:T:2014:774).

55 — Hotărârea Shanghai Excell M & E Enterprise și Shanghai Adeptech Precision/Consiliul (T-299/05, EU:T:2009:72, punctele 116, 118 și 119).

56 — A se vedea Comunicarea Comisiei către Consiliu și către Parlamentul European privind tratamentul acordat fostelor țări care nu aveau o economie de piață în procedurile antidumping și Propunerea de regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului nr. 384/96 [COM(97) 677 final]. De asemenea, lucrările pregătitoare care au condus la adoptarea Regulamentului (UE) nr. 1168/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1225/2009 al Consiliului privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene (JO L 344, p. 1), nu oferă nicio precizare cu privire la obiectul unui asemenea termen, care a fost extins la opt luni.

57 — C-141/08 P, EU:C:2009:598.

termen de cel puțin zece zile pentru a-și prezenta observațiile cu privire la informarea finală asupra faptelor și a considerațiilor pe baza cărora se preconizează să se recomande instituirea unor măsuri definitive. La fel ca și articolul 2 alineatul (7) litera (c) din regulamentul de bază, nici acesta din urmă nu conține nicio indicație cu privire la consecințele nerespectării acestui termen.

84. Curtea, confirmând poziția Tribunalului, a statuat astfel că „nerespectarea termenului [menționat] [...] nu poate conduce la anularea regulamentului în cauză decât în măsura în care există posibilitatea ca, din cauza acestei neregularități, procedura administrativă să fi putut produce un rezultat diferit, afectând astfel în mod concret dreptul la apărare al reclamantei”⁵⁸. În această privință, Curtea a reamintit că „reiese din jurisprudența Curții că reclamantei nu i se poate impune să demonstreze că decizia Comisiei ar fi avut un conținut diferit, ci doar că o astfel de ipoteză nu este complet exclusă, din moment ce recurenta și-ar fi putut realiza mai bine apărarea în lipsa unor neregularități procedurale”⁵⁹.

85. Pe de altă parte, tot în aceeași hotărâre, Curtea a avut ocazia să analizeze consecințele care trebuie deduse din adoptarea de către Comisie a unei decizii privind acordarea SEP, intervenită după termenul de trei luni și care înlocuiește o primă decizie. Curtea a indicat că, „în lumina principiilor legalității și bunei administrări, [articolul 2 alineatul (7) litera (c) din regulamentul de bază] nu poate primi o interpretare care ar obliga Comisia să propună Consiliului măsuri definitive care ar perpetua, în detrimentul întreprinderii în cauză, o eroare săvârșită în aprecierea inițială a criteriilor materiale menționate”⁶⁰. Aceasta a concluzionat de aici că, „în cazul în care, în cursul anchetei, Comisia ar observa că, în mod contrar aprecierii sale inițiale, o întreprindere îndeplinește criteriile stabilite la articolul 2 alineatul (7) litera (c) primul paragraf din regulamentul de bază, i-ar reveni sarcina de a acționa în consecință, asigurând în același timp respectarea garanțiilor procedurale prevăzute de regulamentul de bază”⁶¹.

86. Tribunalul a dedus în mod întemeiat în opinia noastră că este necesar să se considere că, „deși, desigur, în principiu, orice decizie privind SEP, în conformitate cu textul articolului 2 alineatul (7) litera (c) al doilea paragraf din regulamentul de bază, ar trebui adoptată în termen de trei luni de la deschiderea anchetei, iar soluția reținută ar trebui să rămână în vigoare pe toată durata acestei anchete, totuși, în etapa actuală a dreptului Uniunii, potrivit interpretării acestei dispoziții de către instanța Uniunii [...], pe de o parte, adoptarea unei decizii în afara acestui termen nu determină numai din acest motiv anularea regulamentului care impune o taxă antidumping și, pe de altă parte, o astfel de decizie ar putea fi modificată în cursul procedurii dacă s-ar dovedi că este eronată”⁶².

87. Având în vedere aceste elemente, considerăm că Curtea ar trebui să confirme jurisprudența Tribunalului potrivit căreia nu se poate considera că orice depășire a termenului prevăzut la articolul 2 alineatul (7) litera (c) al doilea paragraf din regulamentul de bază trebuie să conducă în mod automat la anularea regulamentului Consiliului de instituire a taxelor antidumping definitive. Astfel, această depășire nu poate determina o astfel de anulare decât cu condiția ca reclamanta să demonstreze că, în absența unei astfel de depășiri, Consiliul ar fi putut adopta un regulament diferit mai favorabil intereselor sale decât regulamentul în cauză⁶³.

88. Se impune constatarea că reclamantele din litigiile principale nu prezintă niciun element de natură să demonstreze că respectarea termenului de către Comisie ar fi condus la adoptarea unui regulament mai favorabil intereselor sale decât regulamentul în litigiu.

58 — Punctele 81 și 107, precum și jurisprudența citată.

59 — Punctul 94.

60 — Punctul 111.

61 — Punctul 112.

62 — Hotărârea *Since Hardware* (Guangzhou)/Consiliul (T-156/11, EU:T:2012:431, punctul 167).

63 — *Ibidem* (punctul 160 și jurisprudența citată).

89. În consecință, considerăm că depășirea termenului prevăzut la articolul 2 alineatul (7) litera (c) al doilea paragraf din regulamentul de bază nu a evidențiat existența unor elemente de natură să afecteze validitatea acestuia.

3. Cu privire la stabilirea marjei de dumping

90. Prin intermediul primei întrebări adresate în cauza C-34/14, instanța de trimitere urmărește de asemenea să afle dacă regulamentul în litigiu este lipsit de validitate ca urmare a unei încălcări a articolului 9 alineatul (6) din regulamentul de bază întrucât marja Golden Step – singura societate care a beneficiat de SEP – nu ar fi fost luată în considerare la calcularea marjei de dumping medii ponderate a eșantionului și, prin urmare, nu ar fi avut nicio influență asupra marjei medii ponderate a dumpingului care a fost aplicată producătorilor-exportatori chinezi care nu sunt incluși în acest eșantion.

91. Înțelegem că, potrivit instanței de trimitere, Comisia era obligată să calculeze marjele de dumping individuale în privința producătorilor-exportatori incluși în eșantion și să calculeze, în continuare, marja medie ponderată de dumping, incluzând marja individuală a Golden Step.

92. În această privință, considerăm că instanța de trimitere face o interpretare eronată a dispozițiilor regulamentului de bază. Astfel, în temeiul articolului 2 alineatul (11) din acest regulament, „existența marjelor de dumping în cursul perioadei de anchetă se stabilește în mod normal pe baza unei comparații între o valoare normală medie ponderată cu media ponderată a prețurilor tuturor exporturilor către Comunitate sau pe baza unei comparații între valorile normale individuale și prețurile de export individuale către Comunitate, tranzacție cu tranzacție”. Acest alineat nu exclude recurgerea la eșantionare. Având în vedere dispoziția menționată, Comisia era perfect îndreptățită să calculeze, pentru producătorii-exportatori incluși în eșantion, o marjă medie ponderată de dumping, în măsura în care, la data adoptării regulamentului provizoriu, niciunul dintre acești producători-exportatori nu obținuse SEP sau TI⁶⁴.

93. În continuare, în ceea ce privește metoda aplicată pentru stabilirea marjei de dumping pentru producătorii-exportatori care au cooperat la anchetă, dar care nu erau incluși în eșantion, trebuie să se observe că Comisia a aplicat articolul 9 alineatul (6) din regulamentul de bază. Astfel, reiese din considerentul (135) al regulamentului provizoriu că marja de dumping a acestor producători-exportatori, care nu au făcut obiectul unei examinări individuale, a fost calculată prin stabilirea mediei ponderate a marjelor de dumping ale societăților care fac parte din eșantioane. Dat fiind că o singură marjă de dumping a fost stabilită pentru eșantionul de producători-exportatori chinezi, pe de o parte, și pentru cel de producători-exportatori vietnamezi, pe de altă parte, aceleași marje au fost atribuite tuturor celorlalți producători-exportatori din China și din Vietnam⁶⁵.

94. Între adoptarea regulamentului provizoriu și a regulamentului în litigiu, Comisia a acordat SEP societății Golden Step, care face parte din eșantion, considerând că, în lumina informațiilor furnizate de această societate, trebuia să se revizuiască decizia inițială și să i se acorde acest statut⁶⁶. Prin urmare, o marjă de dumping individuală a fost calculată pentru societatea respectivă⁶⁷. În schimb, metoda aplicată a rămas neschimbată, respectiv Comisia a aplicat articolul 9 alineatul (6) din regulamentul de bază⁶⁸ și niciun element din acest regulament nu arată că marja de dumping a Golden Step nu a fost luată în considerare în respectiva metodă de calcul. În această privință, reiese

64 — A se vedea considerentul (134) al regulamentului provizoriu.

65 — A se vedea considerentul (143) al regulamentului provizoriu.

66 — A se vedea considerentele (70)-(72) ale regulamentului în litigiu.

67 — A se vedea considerentul (146) al acestui regulament.

68 — *Idem*.

din Hotărârea Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul⁶⁹ că Tribunalul a constatat că s-a ținut seama de marja de dumping a Golden Step pentru calcularea marjei de dumping medii ponderate a eșantionului⁷⁰. Desigur, această hotărâre a fost anulată de Curte pentru motivul că Tribunalul a încălcat articolul 2 alineatul (7) din regulamentul de bază⁷¹. Cu toate acestea, constatarea luării în considerare a marjei de dumping a Golden Step în vederea calculării marjei de dumping medii ponderate nu a fost repusă în discuție de către reclamantă.

95. În consecință, având în vedere toate considerațiile precedente, apreciem că marjele de dumping pentru exporturile de încălțăminte cu fețe din piele originare din China și din Vietnam au fost stabilite în mod corect în regulamentul în litigiu. În plus, această constatare se aplică și pentru regulamentul de prelungire, în măsura în care reiese din acesta din urmă că aceeași metodă de calcul a fost adoptată⁷².

4. Cu privire la stabilirea prejudiciului și a legăturii de cauzalitate

96. Prin intermediul întrebărilor a patra-a șasea din cauza C-659/13, instanța de trimitere solicită Curții să declare dacă regulamentul în litigiu trebuie declarat ca fiind lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolele 3-5 și 17 din regulamentul de bază pentru motivele că un număr insuficient de producători comunitari au cooperat, că probele de la dosarul de anchetă au demonstrat că prejudiciul suferit de industria comunitară a fost apreciat prin utilizarea datelor afectate de erori materiale și că efectele celorlalți factori considerați prejudiciabili nu s-au diferențiat și nu s-au distins în mod adecvat de efectele importurilor cu privire la care se presupune că fac obiectul unui dumping.

97. Mai întâi, prin intermediul celei de a patra întrebări, C & J Clark susține că instituțiile Uniunii nu au putut evalua în mod corect prejudiciul cauzat industriei comunitare în măsura în care doar zece producători comunitari au fost incluși în eșantion și au susținut, așadar, plângerea, ceea ce ar reprezenta doar 4,2 % din producția comunitară, departe de nivelul de 25 % impus la articolul 5 alineatul (4) din regulamentul de bază.

98. Nu împărtășim opinia C & J Clark.

99. Reamintim că articolul 5 alineatele (1) și (4) din acest regulament prevede că se deschide o anchetă care vizează stabilirea existenței, gradului și efectului oricărui dumping în urma înaintării unei plângeri sau în numele industriei comunitare. Acest lucru este valabil în cazul în care plângerea este susținută de producători comunitari care reprezintă, în ceea ce privește produsul similar, peste 50 % din producția totală a produsului similar generată de partea din industria comunitară care își exprimă susținerea sau opoziția în ceea ce privește plângerea. Cu toate acestea, nu se deschide o anchetă în cazul în care producătorii comunitari care susțin în mod expres plângerea reprezintă mai puțin de 25 % din producția totală a produsului similar realizată de industria comunitară.

100. Având în vedere numărul ridicat al producătorilor comunitari, Comisia a decis mai întâi să colecteze diverse informații referitoare la acești producători prin intermediul unui chestionar privind calitatea procesuală activă. Printre altele, prin intermediul acestui chestionar, producătorii comunitari trebuiau să își exprime poziția în ceea ce privește eventuala deschidere a unei anchete antidumping, dacă susțineau plângerea, dacă i se opuneau sau dacă nu își exprimau poziția cu privire la aceasta⁷³.

69 — T-407/06 și T-408/06, EU:T:2010:68.

70 — Punctul 103.

71 — Hotărârea Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710, punctul 34).

72 — A se vedea considerentele (126), (127) și (130) ale acestui regulament.

73 — A se vedea punctul 43 și anexa 2 la observațiile C & J Clark. A se vedea de asemenea Hotărârea Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (T-401/06, EU:T:2010:67, punctele 109 și 110). Reamintim că Curtea a anulat această hotărâre pentru motivul lipsei examinării cererii privind SEP de către Comisie. Constatările Tribunalului, la aceste puncte, nu au fost, așadar, repuse în discuție.

Astfel cum a arătat Tribunalul în Hotărârea Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul⁷⁴, articolul 5 alineatul (4) din regulamentul de bază reprezenta temeiul juridic al solicitării acestor informații. În plus, în anexă la același chestionar figurau articolele 4 și 5 din regulamentul menționat. La fel ca Tribunalul, considerăm că aceasta demonstrează că producătorii comunitari realizau, în consecință, faptul că respectivul chestionar urmărea să stabilească, printre altele, dacă aceștia susțineau sau nu susțineau plângerea și dacă trebuiau, în acest scop, să furnizeze o serie de elemente de probă privind existența unui dumping, a unui prejudiciu și a unei legături de cauzalitate între cele două⁷⁵, elemente care formează plângerea conform articolului 5 alineatul (2) din regulamentul de bază.

101. Concluzia pe care o putem deduce de aici este simplă. Răspunsul la chestionarul privind calitatea procesuală activă era suficient pentru a demonstra că 814 producători comunitari, care reprezentau peste 40 % din producția comunitară, susțineau plângerea, conform articolului 5 alineatul (4) din acest regulament⁷⁶. Doar ulterior, având în vedere elementele furnizate de acești producători, Comisia i-a selectat pe cei care erau cei mai reprezentativi pentru industria comunitară pentru a forma un eșantion, conform articolului 17 din regulamentul de bază⁷⁷.

102. În continuare, reiese din cea de a cincea întrebare adresată în cauza C-659/13 că instanța de trimitere are îndoieli și în ceea ce privește validitatea regulamentului în litigiu ca urmare a unei încălcări a articolului 3 alineatul (2) din regulamentul de bază și a articolului 296 TFUE, întrucât probele din dosarul de anchetă au demonstrat că prejudiciul suferit de industria comunitară a fost apreciat prin utilizarea unor date afectate de erori materiale.

103. C & J Clark explică, în această privință, că Comisia ar fi primit note de informare în care se pun în discuție informațiile furnizate de anumiți producători comunitari în cadrul anchetei antidumping. Și totuși, instituțiile Uniunii nu și-au revizuit concluziile referitoare la prejudiciu pe baza acestor note, iar regulamentul în litigiu nu menționează rațiunile acestora. Astfel, acestea ar fi încălcat articolul 3 alineatul (2) din regulamentul de bază, în temeiul căruia stabilirea existenței unui prejudiciu se bazează pe elemente de probă pozitive și implică o examinare obiectivă.

104. Trebuie să se menționeze că articolul 3 alineatul (5) din acest regulament prevede că examinarea efectului importurilor care fac obiectul unui dumping asupra industriei comunitare respective implică o evaluare a tuturor factorilor și indicilor economici relevanți care influențează situația acestei industrii. Or, constatăm că notele menționate de C & J Clark și prezentate în anexa la observațiile noastre sunt, în realitate, doar afirmații apărute în presă privind fraude și fapte care, după cum se pretinde, ar fi fost săvârșite de producători comunitari de încălțăminte⁷⁸. În consecință, instituțiile Uniunii, în cadrul anchetei antidumping, puteau înlătura în mod întemeiat aceste note care nu sunt pertinente și sunt lipsite de valoare probatorie pentru a se concentra pe numeroase alte elemente pertinente și complexe furnizate de operatorii economici în cauză.

105. În sfârșit, prin intermediul celei de a șasea întrebări adresate în cauza C-659/13, instanța de trimitere ridică problema dacă regulamentul în litigiu este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 3 alineatul (7) din regulamentul de bază, întrucât efectele celorlalți factori cunoscuți drept prejudiciabili nu au fost diferențiate și distinse în mod adecvat de efectele importurilor care se presupune că fac obiectul unui dumping, astfel încât legătura de cauzalitate dintre aceste importuri și prejudiciul suferit de industria comunitară nu ar fi fost stabilită în mod corect.

74 — T-401/06, EU:T:2010:67.

75 — Punctul 111.

76 — A se vedea considerentele (155) și (158) ale regulamentului în litigiu.

77 — A se vedea considerentul (65) al regulamentului provizoriu și considerentul (57) al regulamentului în litigiu. A se vedea de asemenea punctul 44 din observațiile C & J Clark.

78 — A se vedea și Hotărârea Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (T-401/06, EU:T:2010:67, punctul 167).

106. În special, potrivit C & J Clark, instituțiile Uniunii nu ar fi examinat suficient lipsa competitivității industriei comunitare, impactul importurilor care provin din state terțe și nici cel al eliminării contingentelor asupra importurilor care provin din China.

107. Reamintim că, potrivit unei jurisprudențe constante, stabilirea existenței unui prejudiciu adus industriei comunitare presupune aprecierea unor situații economice complexe, iar controlul judiciar al unei astfel de aprecieri trebuie să se limiteze, așadar, la verificarea respectării normelor de procedură, a exactității materiale a faptelor reținute, a absenței vreunei erori vădite în aprecierea acestor fapte sau a absenței unui abuz de putere. Aceasta este în special situația în ceea ce privește stabilirea factorilor care aduc un prejudiciu industriei comunitare în cadrul unei anchete antidumping⁷⁹.

108. La momentul stabilirii prejudiciului, instituțiile Uniunii au obligația de a examina dacă prejudiciul pe care intenționează să îl rețină decurge efectiv din importurile care au făcut obiectul unui dumping și de a înlătura orice prejudiciu care decurge din alți factori și în special pe cel care și-ar avea cauza în propriul comportament al producătorilor comunitari⁸⁰.

109. În acest sens, instituțiile Uniunii au obligația să verifice dacă efectele acestor alți factori nu au fost de natură să întrerupă legătura de cauzalitate dintre, pe de o parte, importurile respective și, pe de altă parte, prejudiciul adus industriei comunitare. Acestea au obligația să verifice și dacă prejudiciul imputabil acestor alți factori nu este luat în considerare în stabilirea prejudiciului în sensul articolului 3 alineatul (7) din regulamentul de bază și că, prin urmare, taxa antidumping aplicată nu depășește ceea ce este necesar pentru eliminarea prejudiciului cauzat de importurile care fac obiectul unui dumping. Cu toate acestea, dacă instituțiile Uniunii constată că, în pofida unor asemenea factori, prejudiciul cauzat de importurile care fac obiectul unui dumping este important, în sensul articolului 3 alineatul (1) din regulamentul de bază, se poate stabili, așadar, legătura de cauzalitate dintre aceste importuri și prejudiciul suferit de industria comunitară⁸¹.

110. Examinarea pertinentei celorlalți factori de care trebuie să se țină seama la stabilirea prejudiciului ține de o apreciere economică complexă în care instituțiile Uniunii beneficiază, reamintim, de o largă putere de apreciere. În speță, reiese cu claritate din regulamentul în litigiu că instituțiile Uniunii au examinat dacă prejudiciul suferit de producătorii comunitari nu decurgea din alți factori în afara importurilor care fac obiectul măsurilor antidumping, în special din lipsa competitivității industriei comunitare, din impactul importurilor care provin din state terțe sau din eliminarea contingentelor asupra importurilor care provin din China⁸².

111. În consecință, având în vedere ansamblul elementelor de mai sus, considerăm că instituțiile Uniunii nu au săvârșit o eroare la stabilirea prejudiciului suferit de industria comunitară și a legăturii de cauzalitate dintre acest prejudiciu și importurile vizate de măsurile antidumping.

79 — Hotărârea TMK Europe (C-143/14, EU:C:2015:236, punctul 34).

80 — *Ibidem* (punctul 35).

81 — *Ibidem* (punctele 36 și 37).

82 — A se vedea considerentele (222)-(238) ale acestui regulament și considerentele (210)-(231) ale regulamentului provizoriu. În această privință, Tribunalul, în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (T-401/06, EU:T:2010:67), a avut ocazia să examineze în detaliu aceste puncte și a respins motivul potrivit căruia legătura de cauzalitate dintre importurile care fac obiectul dumpingului și prejudiciul suferit de industria comunitară nu ar fi fost suficient stabilit (punctele 190-200). Reamintim că, deși această hotărâre a fost anulată de către Curte, constatările Tribunalului nu au fost repuse în discuție de către Curte în cadrul recursului.

5. Efectele rapoartelor grupului special OSL și ale normelor OMC asupra legalității regulamentului în litigiu

112. În cadrul primei întrebări adresate în cauza C-34/14, instanța de trimitere are îndoieli în ceea ce privește validitatea regulamentului în litigiu în măsura în care se întemeiază pe articolul 9 alineatul (5) din regulamentul de bază. Or, instanța de trimitere consideră că această dispoziție este incompatibilă cu articolele 6.10 și 9.2 din Acordul antidumping. Pe de altă parte, regulamentul în litigiu ar fi de asemenea lipsit de validitate, dat fiind că marja de dumping a Golden Step nu ar fi fost calculată conform articolului 2.2.2 punctul (iii) din Acordul antidumping, potrivit raportului grupului special al Organului de soluționare a litigiilor al OMC (denumit în continuare „OSL”) sesizat cu litigiul „UE-Încălțăminte”⁸³.

113. Trebuie amintit că rezultă dintr-o jurisprudență constantă a Curții că, având în vedere natura și economia lor, Acordul de instituire a OMC, precum și acordurile care figurează în anexele 1, 2 și 3 la acest acord (denumite în continuare, împreună, „acordurile OMC”) nu figurează, în principiu, printre normele în lumina cărora poate fi controlată legalitatea actelor instituțiilor Uniunii⁸⁴. Numai în ipoteza în care Uniunea a intenționat să execute o obligație specială asumată în cadrul acestor acorduri și în cazul în care actul de drept al Uniunii în cauză face trimitere în mod expres la dispoziții precise din aceleași acorduri, este de competența instanței Uniunii, dacă este cazul, să controleze legalitatea unui act al Uniunii și a actelor adoptate în aplicarea lui în raport cu aceste acorduri⁸⁵.

114. Potrivit instanței de trimitere, din considerentul (3) și următoarele ale regulamentului de bază ar reieși că dispozițiile acestuia au fost modificate în urma negocierilor comerciale multilaterale încheiate în 1994 și a noilor acorduri cu privire la aplicarea articolului VI din GATT, din care face parte Acordul antidumping. În consecință, „[era] necesar să se transpună în dreptul [Uniunii], în măsura posibilului, termenii noilor acorduri”⁸⁶. Prin urmare, legiuitorul Uniunii ar fi adoptat regulamentul de bază pentru a-și îndeplini obligațiile internaționale, iar Curtea ar trebui să verifice în acest caz legalitatea regulamentului în litigiu în raport cu aceste obligații.

115. Curtea a avut recent ocazia de a adopta o poziție cu privire la acest aspect. Astfel, în Hotărârea Comisia/Rusal Armenal⁸⁷, aceasta a arătat că, „în anumite cazuri, a recunoscut că sistemul antidumping al OMC putea constitui o excepție de la principiul general potrivit căruia instanța Uniunii nu poate controla legalitatea actelor instituțiilor Uniunii în raport cu conformitatea lor cu normele acordurilor OMC”⁸⁸. Totuși, „pentru ca o astfel de excepție să fie admisă într-un caz particular, trebuie în plus să se stabilească corespunzător cerințelor legale că legiuitorul și-a manifestat voința de a pune în aplicare în dreptul Uniunii o obligație specială asumată în cadrul acordurilor OMC”⁸⁹. „În acest scop, nu este suficient [...] că din considerentele actului Uniunii în cauză reiese în mod general că adoptarea sa a avut loc cu respectarea obligațiilor internaționale ale Uniunii. Dimpotrivă, este necesar să se poată deduce din dispoziția specifică de drept al Uniunii contestată că ea vizează punerea în aplicare în dreptul Uniunii a unei obligații speciale care rezultă din acordurile OMC”⁹⁰.

83 — A se vedea Raportul grupului special intitulat „Uniunea Europeană – Măsuri antidumping privind anumite tipuri de încălțăminte care provin din China” (documentul WT/DS405/R al OMC).

84 — Hotărârea Comisia/Rusal Armenal (C-21/14 P, EU:C:2015:494, punctul 38 și jurisprudența citată).

85 — *Ibidem* (punctele 40 și 41, precum și jurisprudența citată).

86 — A se vedea considerentul (5) al regulamentului de bază. Sublinierea noastră.

87 — C-21/14 P, EU:C:2015:494.

88 — Punctul 44 și jurisprudența citată.

89 — Punctul 45.

90 — Punctul 46.

116. Articolul 9 alineatul (5) din regulamentul de bază a introdus un regim special pentru importurile care provin din state care nu au economie de piață, respectiv un TI pentru producătorii-exportatori în cauză. Acordarea unui asemenea tratament determină aplicarea unei metode speciale pentru calcularea valorii normale.

117. Constatarea Curții cu privire la articolul 2 alineatul (7) din regulamentul de bază⁹¹ se aplică și pentru articolul 9 alineatul (5) din acesta. Astfel, reiese din Comunicarea Comisiei menționată mai sus⁹² că TI, ca și SEP, are drept obiectiv luarea în considerare a apariției, în state membre ale OMC care nu au economie de piață, a unor întreprinderi care funcționează în mod independent în raport cu statul, stabilind în mod liber, în drept și în fapt, vânzările lor la export. Prin urmare, articolul 9 alineatul (5) din regulamentul de bază constituie și expresia voinței legiuitorului Uniunii de a adopta, în acest domeniu, o abordare proprie ordinii juridice a Uniunii.

118. Această constatare nu este repusă în discuție de faptul că considerentul (5) al regulamentului de bază prevede că este necesar să se transpună, „în măsura posibilului”, normele Acordului antidumping în dreptul Uniunii. Astfel, această expresie trebuie înțeleasă în sensul că, deși legiuitorul Uniunii intenționa să țină seama de normele Acordului antidumping la adoptarea regulamentului de bază, totuși el nu și-a manifestat voința de a efectua o transpunere a fiecăreia dintre aceste norme în regulamentul menționat⁹³.

119. În ceea ce privește incidența raportului grupului special al OSL asupra validității regulamentului în litigiu, trebuie amintit că, conform articolului 1 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1515/2001⁹⁴, Consiliul poate, în urma unui raport adoptat de OSL, după caz, să abroge sau să modifice măsura contestată sau să adopte orice altă măsură specială considerată corespunzătoare în acest caz. Se impune constatarea că nicio măsură specială nu a fost adoptată în scopul abrogării sau al modificării marjei de dumping impuse Golden Step. Întrucât Uniunea nu a intenționat să pună în aplicare o obligație specifică asumată în cadrul Acordului antidumping și, astfel cum am văzut, regulamentul de bază nu face trimitere în mod expres la dispoziții punctuale ale acestui acord, legalitatea regulamentului în litigiu nu poate fi controlată în lumina acordului menționat, astfel cum a fost interpretat ulterior prin recomandările OSL⁹⁵.

120. În consecință, Curtea nu poate aprecia validitatea regulamentului în litigiu în raport cu Acordul antidumping și nu poate fi legată prin raportul OSL.

C – Cu privire la consecințele care trebuie deduse din Hotărârile Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul, precum și Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul și lipsa de validitate a regulamentului în litigiu

121. Cea de a șaptea întrebare adresată în cauza C-659/13 și cea de a doua întrebare litera (a) adresată în cauza C-34/14 determină Curtea să analizeze, pe de o parte, efectele Hotărârilor Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53), precum și Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710) asupra celorlalți producători-exportatori și importatori și, pe de altă parte, efectele lipsei de validitate a regulamentului în litigiu.

91 — Punctele 48-50.

92 — A se vedea nota de subsol 56.

93 — A se vedea Hotărârea Comisia/Rusal Armenal (C-21/14 P, EU:C:2015:494, punctul 52).

94 — Regulamentul Consiliului din 23 iulie 2001 privind măsurile pe care Comunitatea le poate lua ca urmare a unui raport adoptat de Organul de soluționare a litigiilor al OMC privind măsurile antidumping sau antisubvenții (JO L 201, p. 10, Ediție specială, 11/vol. 24, p. 112).

95 — A se vedea în acest sens Hotărârea Ikea Wholesale (C-351/04, EU:C:2007:547, punctele 29-35).

1. Cu privire la efectele Hotărârilor Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul, precum și Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul

122. Prin intermediul celei de a șaptea întrebări, First-tier Tribunal (Tax Chamber) solicită Curții, în esență, să stabilească dacă anularea regulamentului în litigiu în cauzele în care s-au pronunțat Hotărârile Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53), precum și Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710) are drept consecință faptul că taxele antidumping plătite în conformitate cu acest regulament nu erau datorate legal, în sensul articolului 236 alineatul (1) primul paragraf din Codul vamal.

123. În realitate, prin intermediul acestei întrebări, instanța de trimitere urmărește să afle dacă o asemenea anulare produce efecte *erga omnes*.

124. Amintim că Curtea, în aceste hotărâri, a anulat regulamentul în litigiu „în măsura în care privește reclamantele” din aceste cauze.

125. Pe de o parte, reiese din jurisprudența Curții că, întrucât instanța Uniunii nu se poate pronunța *ultra petita* cu privire la excesul de putere, anularea pe care o pronunță nu o poate depăși pe cea solicitată de reclamant⁹⁶. Curtea a precizat, în această privință, că, în cazul în care un destinatar al unei decizii decide să introducă o acțiune în anulare, instanța Uniunii este sesizată doar cu elementele deciziei care îl privesc, pe când cele referitoare la alți destinatari, care nu au fost atacate, nu intră în obiectul litigiului pe care instanța Uniunii trebuie să îl soluționeze⁹⁷.

126. În plus, Curtea a decis că, deși autoritatea absolută de care beneficiază o hotărâre de anulare pronunțată de o instanță a Uniunii are legătură atât cu dispozitivul, cât și cu motivele care constituie susținerea necesară acestuia, ea nu poate determina anularea unui act care nu a fost supus cenzurii instanței Uniunii și care ar fi afectat de aceeași nelegalitate⁹⁸.

127. În consecință, anularea de către Curte a regulamentului în litigiu în cauzele în care s-au pronunțat Hotărârile Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53), precum și Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710), în măsura în care impune o taxă antidumping reclamantelor, nu afectează validitatea celorlalte elemente ale acestui regulament și în special a taxei antidumping aplicabile importurilor anumitor tipuri de încălțăminte cu fețe din piele fabricate de ceilalți producători-exportatori, în special de furnizorii C & J Clark și Puma, din moment ce aceste elemente nu intrau în obiectul litigiilor pe care instanța Uniunii trebuia să le soluționeze⁹⁹.

128. Astfel, anularea regulamentului în litigiu prin aceste hotărâri nu a avut drept consecință faptul că taxele antidumping plătite în conformitate cu acest regulament nu erau datorate legal, în sensul articolului 236 alineatul (1) primul paragraf din Codul vamal, pentru importatorii ai căror furnizori sunt alți producători-exportatori decât cei vizați de hotărârile amintite.

2. Cu privire la consecințele care trebuie deduse din lipsa de validitate a regulamentului în litigiu

129. Prin intermediul celei de a doua întrebări litera (a) în cauza C-34/14, Finanzgericht München urmărește să afle care sunt consecințele declarării de către Curte a lipsei de validitate a regulamentului în litigiu.

⁹⁶ — A se vedea Hotărârea Nachi Europe (C-239/99, EU:C:2001:101, punctul 24 și jurisprudența citată).

⁹⁷ — *Ibidem* (punctul 25 și jurisprudența citată).

⁹⁸ — *Ibidem* (punctul 26 și jurisprudența citată).

⁹⁹ — A se vedea în acest sens Hotărârea Nachi Europe (C-239/99, EU:C:2001:101, punctul 27).

130. În această privință, reamintim că, potrivit unei jurisprudențe constante, „autoritățile naționale sunt competente să evidențieze consecințele, în ordinea lor juridică, ale declarării lipsei de validitate, fapt ce ar avea drept consecință că taxele antidumping achitate în temeiul regulamentului vizat nu ar fi legal datorate în sensul articolului 236 alineatul (1) din [Codul vamal] și ar trebui, în principiu, să facă obiectul unei rambursări din partea autorităților vamale, conform acestei dispoziții, dacă cerințele la care este supusă această rambursare, inclusiv cea prevăzută la alineatul (2) al articolului menționat, sunt îndeplinite”¹⁰⁰.

131. În consecință, în ceea ce privește în special Puma, trebuie să se observe că, în urma declarării de către Curte a lipsei de validitate a unui regulament antidumping, un operator economic nu va mai putea pretinde, în principiu, rambursarea taxelor antidumping pe care le-a achitat în temeiul acestui regulament și pentru care termenul de trei ani prevăzut la articolul 236 alineatul (2) din Codul vamal a expirat. Astfel, această dispoziție încadrează în limita de trei ani rambursarea taxelor vamale nedatorate legal.

132. În consecință, este necesar să se răspundă la cea de a doua întrebare litera (a) în cauza C-34/14 că Puma, care a introdus la o instanță națională o acțiune îndreptată împotriva deciziilor prin care i s-a solicitat plata taxelor antidumping în temeiul regulamentului în litigiu, declarat lipsit de validitate de către Curte, are, în principiu, dreptul de a se prevala de această lipsă de validitate în fața instanței naționale pentru a obține rambursarea acestor drepturi conform articolului 236 alineatul (1) din Codul vamal. Va reveni instanței naționale obligația de a stabili dacă condițiile la care este supusă această rambursare, inclusiv cea prevăzută la alineatul (2) al articolului menționat, sunt îndeplinite.

D – Cu privire la noțiunea de caz fortuit sau de forță majoră, în sensul articolului 236 din Codul vamal

133. Prin intermediul celei de a doua întrebări litera (b) adresate în cauza C-34/14, instanța de trimitere solicită, în esență, Curții să declare dacă articolul 236 alineatul (2) al doilea paragraf din Codul vamal trebuie interpretat în sensul că invalidarea regulamentului în litigiu constituie un „caz fortuit” care a împiedicat persoana interesată să depună cererea în termenul impus de trei ani, permițându-i astfel să proroge acest termen.

134. În această privință, trebuie amintit că Curtea a statuat, în Hotărârea CIVAD¹⁰¹, că „nelegalitatea unui regulament nu constituie un caz de forță majoră, în sensul acestei dispoziții, care să permită prelungirea termenului de trei ani în care un importator poate solicita rambursarea taxelor la import achitate în temeiul acestui regulament”¹⁰².

135. În opinia noastră, această jurisprudență se aplică situației în discuție în cauza C-34/14. Astfel, amintim că noțiunea de caz fortuit presupune un element obiectiv, referitor la împrejurări neobișnuite și străine operatorului, și un element subiectiv, legat de obligația persoanei interesate de a se proteja de consecințele evenimentului neobișnuit luând măsuri adecvate, fără a accepta sacrificii excesive”¹⁰³. În realitate, noțiunea de caz fortuit se alătură celei de forță majoră¹⁰⁴.

100 — A se vedea Hotărârea Trubowest Handel și Makarov/Consiliul și Comisia (C-419/08 P, EU:C:2010:147, punctul 25 și jurisprudența citată). A se vedea de asemenea Hotărârea CIVAD (C-533/10, EU:C:2012:347, punctul 20).

101 — C-533/10, EU:C:2012:347.

102 — Punctul 35.

103 — A se vedea Hotărârea Bell & Ross/OAPI (C-426/10 P, EU:C:2011:612, punctul 48).

104 — A se vedea Ordonanța Faktor B. i W. Gęsina/Comisia (C-138/14 P, EU:C:2014:2256, punctul 20). În jurisprudența sa, Curtea nu a efectuat niciodată distincții reale între cele două noțiuni, chiar refuzând să examineze dacă există, în realitate, o asemenea diferență (a se vedea Hotărârea Bayer/Comisia, C-195/91 P, EU:C:1994:412, punctul 33).

136. În consecință, raționamentul dezvoltat de Curte în Hotărârea CIVAD¹⁰⁵ trebuie aplicat în cauza C-34/14. Astfel, dat fiind că rambursarea taxelor de import sau de export plătite constituie o excepție de la regimul normal al importurilor și al exporturilor, dispozițiile care o prevăd sunt de strictă interpretare, iar noțiunea „caz fortuit”, în sensul articolului 236 alineatul (2) al doilea paragraf din Codul vamal, trebuie interpretată în sens strict¹⁰⁶.

137. În continuare, Curtea a statuat că nelegalitatea unui regulament antidumping, care constituie elementul obiectiv, nu poate fi considerată o circumstanță neobișnuită¹⁰⁷. În ceea ce privește elementul subiectiv, Puma ar fi putut prezenta o cerere de rambursare încă de la prima achitare a taxelor antidumping în temeiul regulamentului în litigiu, în special în scopul contestării validității acestui regulament prin invocarea unei excepții de nelegalitate în fața instanței naționale care va putea și chiar va trebui să sesizeze Curtea cu o întrebare preliminară¹⁰⁸.

138. În consecință, considerăm că, întrucât Puma avea posibilitatea de a contesta validitatea regulamentului menționat în termenul de trei ani prevăzut la articolul 236 alineatul (2) primul paragraf din Codul vamal prin formularea unei cereri de rambursare a taxelor plătite în temeiul regulamentului în litigiu, lipsa de validitate a acestui regulament, în cazul în care aceasta ar trebui constatată efectiv de către Curte, nu constituie un caz fortuit care să o împiedice să depună o cerere în acest termen¹⁰⁹.

139. Având în vedere considerațiile ce precedă, considerăm că articolul 236 alineatul (2) al doilea paragraf din Codul vamal trebuie interpretat în sensul că lipsa de validitate a unui regulament care prevede taxe antidumping nu constituie un caz fortuit, în sensul acestei dispoziții, care să permită prelungirea termenului de trei ani în care un importator poate solicita rambursarea taxelor la import achitate în temeiul acestui regulament.

V – Concluzie

140. Având în vedere considerațiile de mai sus, propunem Curții să răspundă First-tier Tribunal după cum urmează:

- „1) Regulamentul (CE) nr. 1472/2006 al Consiliului din 5 octombrie 2006 de instituire a unui drept antidumping definitiv și de percepere definitivă a dreptului provizoriu instituit asupra importurilor de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din Republica Populară Chineză și din Vietnam și Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1294/2009 al Consiliului din 22 decembrie 2009 de instituire a unei taxe antidumping definitive la importurile de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din Vietnam și din Republica Populară Chineză, astfel cum a fost extinsă la importurile de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele expediate din RAS Macao, indiferent dacă acestea sunt declarate ca originare din RAS Macao sau nu sunt declarate, în urma unei reexaminări în perspectiva expirării măsurilor, în temeiul articolului 11 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 384/96 al Consiliului sunt lipsite de validitate în măsura în care Comisia Europeană nu a examinat cererile privind acordarea statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață și privind tratamentul individual al producătorilor-exportatori din China și din Vietnam care nu fac parte din eșantion, cu încălcarea cerințelor prevăzute la articolul 2 alineatul (7) litera (b) și la

105 — C-533/10, EU:C:2012:347.

106 — Punctele 24 și 25.

107 — Punctul 30.

108 — Punctele 31-33.

109 — Punctul 34.

articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 384/96 al Consiliului din 22 decembrie 1995 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene.

- 2) Anularea de către Curte a Regulamentului nr. 1472/2006 în cauzele în care s-au pronunțat Hotărârile Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53), precum și Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710), în măsura în care impune o taxă antidumping reclamantelor din aceste cauze, nu afectează validitatea celorlalte elemente ale acestui regulament și în special a taxei antidumping care se aplică importurilor de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele fabricate de ceilalți producători-exportatori, din moment ce aceste elemente nu intrau în obiectul litigiului pe care instanța Uniunii trebuia să îl soluționeze.”

141. Propunem Curții să răspundă Finanzgericht München după cum urmează:

- „1) Regulamentul nr. 1472/2006 și Regulamentul de punere în aplicare nr. 1294/2009 sunt lipsite de validitate în măsura în care Comisia Europeană nu a examinat cererile privind acordarea statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață și privind tratamentul individual al producătorilor-exportatori din China și din Vietnam care nu fac parte din eșantion, cu încălcarea cerințelor prevăzute la articolul 2 alineatul (7) litera (b) și la articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul nr. 384/96.
- 2) Un importator precum Puma SE, care a introdus în fața unei instanțe naționale o acțiune împotriva deciziilor prin care îi este solicitată plata taxelor antidumping în aplicarea Regulamentului nr. 1472/2006, declarat ca fiind lipsit de validitate de către Curte, are, în principiu, dreptul de a se prevala de această lipsă de validitate în fața instanței naționale pentru a obține rambursarea acestor taxe, conform articolului 236 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar. Revine instanței naționale obligația de a stabili dacă condițiile aplicabile acestei rambursări, inclusiv cea prevăzută la alineatul (2) al articolului menționat, sunt îndeplinite.
- 3) Articolul 236 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 2913/92 trebuie interpretat în sensul că lipsa de validitate a unui regulament prin care se impun taxe antidumping nu constituie un caz fortuit, în sensul acestei dispoziții, care să permită prelungirea termenului de trei ani în care un importator poate solicita rambursarea taxelor de import achitate în temeiul acestui regulament.”